

The logo consists of the letters 'IJ' in a white, bold, sans-serif font, centered within a solid blue square.

OPENER

Febuari 2023
Jaargang 18 nr 1
Onafhankelijk magazine
voor Oostelijk Havengebied,
Indische Buurt, IJburg
en Zeeburgereiland

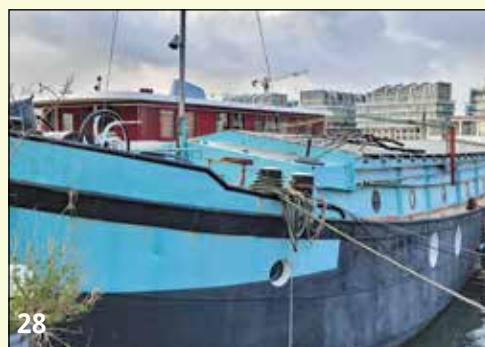
Zeeburgerveer in bedrijf

Yung Internet

Indische Buurtfilms

Februari 2023

- 3 Redactioneel
- 3 Buurtgedicht
- 4 Rose wint een beker met turnen
- 5 Bij Tkramrepus is voedsel welkom
- 6 Hij vaart! Zeeburgerveer in bedrijf
- 7 Duur paaltje
- 8 Column: Sprong over het IJ
- 9 Waar meld je overlast op IJburg
- 10 Amsterdamse Buurtfilms in het Blauwe Huis
- 12 Kort Buurtnieuws
- 13 Yung Internet wordt serieuzer
- 14 Ivo de Wijs hoort overal rijm
- 16 Foto: Meeuwen, mooi en lastig
- 18 Jeugdland was vroeger Jongensland
- 20 Leren schrijven bij Kantlijn
- 21 Ommetje van haven naar eiland
- 22 Cis Meijer schrijft thrillers voor kinderen en jongeren
- 24 Doe je mee op IJburg
- 25 Het IISG is er voor alle geschiedenis
- 26 Advocaatdrinker zoekt barbediening
- 27 Recept: vegetarische moussaka
- 28 Jammen met saxofonist Arthur Heuwerkemeijer
- 30 Bezorginformatie
- 31 Uittips
- 32 Buurtpuzzel: speeltuinen in de Indische Buurt

Colofon

Ijopener is het magazine voor alle bewoners van het Oostelijk Havengebied, de Indische Buurt, IJburg en Zeeburgereiland. De redactie bestaat uit vrijwilligers. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer.

REDACTIELEDEN

Natanja den Boeft, Ruben Cardol, Marcel de Cnock, Eline Crijns, Lida Geers, Marna van Hal, Joyce Hes, Tineke Kalk, Björn Martens, Mariska Meijer, Reinjan Mulder, Norfoh, Goos van der Sijde, Simone Slotboom en Corry Zoll

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Afra Barentz, Hans van Beek/Atelier Pro, Inna van den Hogen, Marco Nauta, Anneke Nieuwint, Ursula Schulz-Dornburg, Frits Slicht, Hans Sprakel, Hannie Raaff en Josien Vogelaar

PRODUCTIE

Eindredactie	Anna de Haas Jikke Heermans
Bureauredactie	Natanja den Boeft
Vormgeving	Tekst en Techniek (Frits van den Akker en Jolanda Budding)
Drukwerk	Rodi Rotatiedruk, Diemen
Oplage	26.000 ex.

STICHTING IJOPENER BESTUUR

François Claessens (voorzitter), Sjeng Lamers (penningmeester), Betsy Albers (secretaris), Bert Steinmetz (lid), Joyce Hes (redactielid)

VOLGENDE EDITIE

Deadline	23 maart
Verspreiding	vanaf 14 april

VOORPAGINA

Het historische huisje Insulinde, voormalig kantoor van de NV Oliefabrieken Insulinde in Bajoewangi op Java, en het ketelhuis, tussen de nieuw ontwikkelde apenrotsen op het Cruquiseiland.
Foto: Björn Martens

CONTACT

Stichting Ijopener	
E-mail	info@ijopener.nl
Website	www.ijopener.nl
Rekeningnr.	NL51 INGB 0006 6548 54

ADVERTEREN

adverteren@ijopener.nl
Zie pagina 30 voor tarieven
Overige informatie op www.ijopener.nl

IJOPENER GEMIST?

Wij streven ernaar de Ijopener binnen tien dagen na verschijnen te bezorgen.
Bezorgklachten: info@ijopener.nl.
Kijk op pagina 30 voor adressen waar u Ijopener kunt afhalen.

IJOPENER DIGITAAL LEZEN?

www.ijopener.nl/archief

Ijopener zoekt bezorgers, met name voor IJburg

Ijopener wordt vijf keer per jaar gemaakt.
De verspreiding is in de tweede helft van februari, april, juni, oktober en december.
Betaling: € 0,06 per krant.

Is dit iets voor jou?
Mail ons dan op info@ijopener.nl

Steun de Ijopener!

doneer.ijopener.nl

Beste lezer,

Februari 2023. Het jaar vindt zijn voeten en krijgt langzaam koers. De goede voornemens zijn waarschijnlijk alweer grotendeels beland waar ze ooit vandaan kwamen, als mooie dromen in onze hoofden. En uw vertrouwde buurtmagazine – jaargang 18, nummer 1 – ligt weer gewoon halverwege de maand op de mat.

In de dagbladen lezen we dat het een spannend nieuwsjaar is, met grote thema's. We lezen over de lastige macrobewegingen van stad, land en wereld. Naast die grote bewegingen zijn er de microbewegingen. Die vangen wij in de verhalen van de buurt, die wij bij de IJopener beschouwen als een van de vele lijmsorten die de buurt bij elkaar houden. Een buurman vertelde me dat hij wast voor Oekraïners die geen wasmachine hebben op hun opvanglocatie. Soms ziet hij uit zijn raam een kledingstuk voorbij lopen dat hij onlangs nog aan zijn wasrek had hangen. Dan is hij blij verrast – een mens in die opvallende joggingbroek! Een andere buurman rijdt rond met de Eestermobiel in het Oostelijk Havengebied en verzamelt verhalen. Weer andere burenen wandelen of zingen met dementerenden. Mijn burenen zijn geen fantastische uitzonderingen maar een afspiegeling van hoe we het in onze wijken met elkaar doen. Er wordt geholpen

waar nodig, er wordt samen gegeten, er wordt op elkaar gelet. Steeds meer buurttuinen geven kleine oogsten of bloemen, of bieden een plek om even in het groen te zijn en elkaar te ontmoeten.

Zonder die microbewegingen kunnen de grotere bewegingen niet gebeuren. En in het vertolken van het kleinere nieuws blijven de buurtbladen ook in 2023 onveranderd belangrijk.

We stellen een nieuw redactielid aan u voor: Reinjan Mulder, woonachtig op het KNSM-eiland. Van zijn hand leest u onder andere een stuk over hoe niet alleen het vinden van een huis een puzzel kan zijn, maar ook het erin geraken met al je spullen.

Verder in dit nummer een verhaal over Tkramrepus, de omgekeerde supermarkt in de Czaar Peterstraat; hier kunt u zowel eten brengen (u kunt dat lijn) of eten gratis halen (u heeft dat nodig). En een verhaal over Oostbewoners die films maken over hun leven. Over een verbinding tussen Zeeburgeiland en Sporenburg berichtten wij jarenlang en plaatsten wij vele ingezonden brieven. De gemoederen liepen soms hoog op. Nu vaart de pont en onze verslaggever voer de eerste dag mee. Er zijn een meisje dat turnt en een succesvolle jongerenband en ook de vaste rubrieken ontbreken

niet. Op pagina 26 vindt u het eerste gedicht van onze nieuwe buurtdichter.

De redactie neemt afscheid van Lisa Scheerder. Jarenlang hield ze ons op de hoogte van de perikelen op het stadsdeelkantoor en gaf ze ons inzicht in de cijfers van Amsterdam. Achter de schermen was ze een scherpe, vakkundige collega en een van onze belangrijke contactpersonen met het Stadsdeel. Joost van der Vaart heeft tijdelijk en vrijwillig een *functie-elders*.

Wij zijn als redactie altijd op zoek naar de verhalen van de buurt en vinden ze door wat we horen en zien om ons heen, en doordat mensen ons een verhaal of een onderwerp toesturen. Dat laatste brengen we graag nog weer eens onder de aandacht: stuur ons verhalen, of onderwerpen waar wij verhalen van kunnen maken. En bent of kent u iemand die een politieke rubriek zou willen vullen in een mooi buurtmagazine aarzel dan beslist niet ons te mailen. Zo blijven we ook in 2023 een blad voor de buurt door de buurt. <

TEKST: NATANJA DEN BOEFT
ILLUSTRATIE: MARN VAN HAL

Rose wint een beker

IJopener wil meer aandacht besteden sport. We zijn benieuwd naar sportverenigingen in onze buurt en naar hoe mensen sport beleven. In komende nummers gaan we met kinderen mee naar trainingen van hun favoriete club en spreken we ook met trainers. Dit keer Rose van acht die turnt bij NOS-turnen.

TEKST: HANNIE RAAFF
FOTO'S: BJÖRN MARTENS

hulphonden. Ik ben heel erg van de honden, ik wil mijn hele leven al een hond en die krijg ik ook wel.

Ik blijf turnen tot ik een jaar of twaalf, dertien ben. Ik zit nu ook op een club tekenen, schilderen en sieraden maken. Als die club ophoudt gaan we serieus kijken of ik op paardrijden kan. Ik ben heel erg van de paarden. En als ik achttien ben koop ik een paard.'

Marjolijn (41), trainster bij NOS-turnen

'Ik loop al sinds mijn tweede jaar rond in de turnzaal. Mijn moeder was namelijk ook turnster. Op mijn tiende werd ik juffie, assistent-trainster. Juffies assisteren de bevoegde leidsters. Ze letten op de afwerking van oefeningen en geven tips, doen dingen voor. Op mijn zeventiende ging ik naar de opleiding voor bevoegd trainer turnen. Dat is een opleiding van anderhalf jaar, die in de weekenden wordt gegeven.

De belangrijkste taken van een turntrainer zijn: zorgen voor veiligheid, zorgen dat kinderen het naar hun zin hebben, ze aanmoedigen en de motoriek verbeteren. Ook kinderen die motorisch niet zo goed zijn, genieten ervan als ze een radslag kunnen maken of een mooie afsprong. Dan mogen ze dat demonstreren aan de groep en krijgen ze een applaus.

Natuurlijk is er ook een wedstrijdelement.

Voor corona speelden vier clubs wedstrijden tegen elkaar. Dat gaat nu weer op gang komen, maar voorlopig doen we het nog onderling, met twee teams die het tegen elkaar opnemen. Maar dat is ook heel feestelijk, met ouders, opa's en oma's.

Kinderen kunnen vanaf vijf jaar met turnen beginnen. Er zijn groepen voor verschillende leeftijden. Jammer genoeg stoppen een heleboel meiden als ze naar het voortgezet onderwijs gaan. We bieden ze nu lessen op maandagavond aan, dat is leuk, maar het loopt nog niet storm. Nee, jongens zitten niet op NOS. Alleen meisjes en leidsters.

Ik geef nu vijf uur per week training. En in de toekomst? Ik hoop nog heel lang les te geven. Het is nog steeds heel leuk. En niet te vergeten: NOS (Na Oefening Succes) bestaat al sinds 1947 en ik heb er ook een hoop vrienden!'

De turnlessen worden gegeven in de 8e Montessorischool, Borneokade 103, en in de Dapperschool, Pieter Nieuwlandstraat 3.

De contributie € 45 euro voor vijf maanden. Ouders met een laag inkomen kunnen een beroep doen op het Jeugdfonds Sport Amsterdam, via www.jeugdfondssportencultuur.nl. NOS-turnen is alleen voor meisjes. Jongens kunnen terecht bij Turnz: www.turnz.nl.

www.nos-turnen.nl

Juf Marjolijn helpt Rose tijdens een oefening aan de brug

Rose: 'Ik zit nu tien maanden op turnen. Ik was altijd al heel lenig, ik kon bijvoorbeeld al de radslag en de split. Mijn vriendinnen zaten op NOS-turnen. Ik wou perse op dezelfde club, want ik was niet zo goed in snel nieuwe vriendinnen maken. Het begin was wel moeilijk. Je hebt een A, een B en een C-groep. De C-groep is makkelijk, B iets moeilijker en A nog moeilijker. Omdat ik al een heleboel dingen kon, kwam ik in de B-groep. Maar ik moest een koprol maken op de balk en toen viel ik op mijn schouderbladen en dat deed pijn. Maar dat kan ook gebeuren als je al langer turnt.

Laatst heb ik een wedstrijd gewonnen binnen onze eigen club! Ik was de beste en de netste en toen kreeg ik een beker, die staat op mijn kamer. Ik was toen wel zenuwachtig, want er is een jury en die geeft scores. Twee van mijn vriendinnen moesten huilen, maar ik niet, ik kan gewoon tegen mijn verlies. Maar omdat de punten zo dicht tegen elkaar lagen, kreeg iedereen een gouden medaille. Mijn juf van school kwam naar de wedstrijd kijken, dat was superleuk!

Het is wel jammer dat ik na de wedstrijd naar een andere groep ging dan mijn vriendinnen. Maar ik heb ook alweer nieuwe vriendinnen gemaakt! Als ik vaak met ze omga en leuk met ze omga, worden ze vanzelf vriendinnen. Mijn vriendinnen van school zijn van turnen af. De een moest op kickboksen en mijn bff (beste vriendin, red.) vond het niet meer leuk.

Ik vind alles op turnen heel leuk, behalve de balk, dan moet je je evenwicht houden. Maar de ringen, de mat, ik vind het allemaal leuk. We hebben trouwens ook hele leuke pakjes, zwart met roze bliksemschichten. De juffen zijn heel aardig en de juffies ook. Dat zijn grote meisjes die assisteren.

Ik kijk naar wedstrijd turnen op tv als mijn ouders eraan denken, anders mis ik het. Ik twijfel of ik turnster wil worden of trainster van

Eliki, Rose, Zus en Alba (vlnr) tijdens de turnles

Supermarkt? Tkramrepus!

Een winkel waar je producten komt brengen in plaats van afrekenen, zodat mensen die het hard nodig hebben er voor niks boodschappen kunnen doen – dat is de omgekeerde supermarkt, ofwel Tkramrepus. Sinds december is deze winkel open. Wij spraken met medewerker Tess van Kesteren en oprichter Sybren Brands.

TEKST: MARISKA MEIJER
FOTO'S: BJÖRN MARTENS

De winkel zit in de Czaar Peterstraat, vlakbij het spoorwegviaduct, tussen andere winkels. Mensen die een voedselbank- of stadspas hebben, kunnen er boodschappen komen doen: per week mogen zij zes producten uitzoeken. De winkel heeft een uitnodigende uitstraling. Bij binnenkomst vallen de lampen op die zijn gemaakt van omgekeerde winkelmandjes.

Het brein achter Tkramrepus is Knappe Koppen, een talentenorganisatie opgezet door Sybren Brands die jongeren van achttien tot dertig jaar op weg helpt met hun carrière, maar ook met het ontwikkelen van hun sociale en maatschappelijke ervaring. Tess van Kesteren werkt voor de recruitment-tak van Knappe Koppen en werkt af en toe in de winkel. Tess: 'Tkramrepus is een omgekeerde supermarkt, hier kun je in plaats van eten kopen, eten doneren. Zoals je ziet hebben we niet alleen eten, maar ook verzorgingsproducten. We werken samen met de Voedselbank, en gelddonaties die we binnenkrijgen gaan daar naartoe. Ook kunnen buurtbewoners binnenkomen voor een kopje koffie.' Volgens haar weten mensen de winkel wel te vinden, via de Voedselbank, en ook heeft AT5 er een paar keer aandacht aan besteed.

Producten en donaties

De winkel heeft vooral behoefte aan eetwaren, maar, zegt Tess: 'We accepteren eigenlijk alles. Ook diervoeding is belangrijk, en verzorgingsproducten. Afgezien van dagelijks eten op je bord, heb je ook tampons nodig en maandverband, scheerschuim en shampoo. We nemen alleen ongeopende producten aan waarvan de

houdbaarheidsdatum nog niet verstreken is.' Gevraagd hoe ze aan de producten komen, vertelt Tess: 'Mensen komen doneren. We hebben ook wat acties gedaan. Op de Zuidas bijvoorbeeld hadden we kratjes neergezet waarin mensen producten konden doneren. Dat gaat best snel. Mensen zien dat en nemen de volgende dag van huis spullen mee. Ook hebben we daar gelddonaties opgehaald.'

Volgens Sybren is het belangrijk dat de donaties ook na de 'warme decembermaand' blijven binnenkomen: 'We zijn in december geopend, en omdat je nieuw bent en het de warme decembermaand is, hebben veel mensen en bedrijven het gevoel dat ze iets willen doen die maand. Onze missie is om dat van januari tot november net zo normaal te maken als in december. Gister waren er dertig hulpbehoevenden, dus dat is 30 x 6 producten, en er kwamen 5 mensen producten doneren. Dan kunnen de schappen nog zo vol lijken, het gaat wel hard.'

Ze zijn dus op zoek naar financiering, om die producten te kunnen inkopen die nodig zijn. Sybren: 'In december waren er veel donaties met gekke producten uit kerstpakketten zoals marshmallows. Dat is hartstikke leuk, maar in de praktijk hebben we vooral behoefte aan olie, olijfolie, wasmiddelen, koffie en rijst. Die vliegen eruit maar helaas niet erin. Er is ook het plan om de ruimte hierboven te verhuren; dat geld gaat dan naar inkoop voor de winkel of naar de Voedselbank.'

Wie komen in aanmerking om boodschappen te doen bij Tkramrepus? Sybren: 'We willen er voor iedereen zijn. Als mensen voor het eerst binnenkomen vragen we of ze een voedsel-

bank- of stadspas hebben. De meesten hebben die, maar er komen ook mensen binnen zonder zo'n pas, maar die het toch heel moeilijk hebben door de stijgende energieprijzen en de inflatie. Dan ben je ook van harte welkom. We gaan uit van goed vertrouwen, het is even een check aan de deur, om een praatje te maken van: "hoe gaat het met je en wat heb je nodig?".'

Vrijwilligers

Uiteindelijk is de winkel van en voor iedereen, ook van de mensen die er willen werken. Sybren: 'We zijn op zoek naar vrijwilligers. We zijn verbonden aan de Voedselbank, maar bepalen zelf wat er gebeurt en wat er mag in de winkel. Vrijwilligers met ideeën zijn hier altijd welkom.'

Gaan ze meer locaties openen? Sybren: 'Hier op de Czaar Peterstraat hebben we een huurcontract van twee jaar en verder hebben we afgesproken binnen twee jaar naar zes locaties te gaan. Met Knappe Koppen hebben we bereik in zes steden waar ambassadeurs van ons rondlopen. De insteek is om een blauwdruk te creëren, een merk en een identiteit die mensen (bedrijven of particulieren) in andere steden kunnen gebruiken, en dan kunnen we gaan samenwerken. Wij hebben niet de mogelijkheid om dat allemaal zelf in andere steden te gaan runnen. Dus we staan heel erg open voor mensen die denken: dat wil ik ook.' <

Tkramrepus, Czaar Peterstraat 233, is elke werkdag geopend van 09-17 uur. Ga eens langs om te doneren of een kop koffie te drinken.

Pont F9 meldt zich

Geen fietsbrug, geen tunnel, maar een pont brengt de komende zeven jaar de bewoners van het Zeeburgereiland naar Sporenburg en vice versa. Hoe veilig is deze oversteek op een van de drukste vaarwegen in Nederland?

TEKST: TINEKE KALK
FOTO: MARCEL DE CNOCK

Afgelopen najaar maakte Andries de Weerd, regiocoördinator van de Koninklijke Binnenvaart Nederland, zich ernstige zorgen over de pont die begin januari 2023 tussen Sporenburg en Zeeburgereiland zou gaan varen. Dit stukje water, dat Binnen-IJ heet, is een van de drukste vaarroutes in Nederland. Hier kruist namelijk het scheepvaartverkeer van het Amsterdam-Rijnkanaal met dat van het Buiten-IJ, dat net daarvoor door de Oranjesluizen is gegaan.

Om hoeveel schepen gaat het eigenlijk? De persvoorlichter van Rijkswaterstaat, Sylvia de Bres, mailt mij dat per jaar naar schatting 76.000 beroepsvaartuigen dit punt passeren. 'Nou is de binnenvaart wel gewend aan veerponten over het IJ', vertelt De Weerd in een telefoongesprek. 'Maar in het najaar van 2022 was nog bijna niemand in de beroepsvaart ervan op de hoogte dat er vanaf 9 januari 2023 drie keer per uur een pont het Binnen-IJ zou gaan oversteken. Dus trok De Weerd aan de bel bij het Havenbedrijf en Rijkswaterstaat. Gelukkig namen zij zijn waarschuwing serieus. De beroepsvaart werd zoveel mogelijk geïnformeerd. En om de veiligheid te waarborgen, werd er afgesproken dat de pont bij elke oversteek contact zou hebben met de Verkeerspost Schellingwoude die in verbinding staat met de overige scheepvaart. De Weerd: 'Eigenlijk is dat best bijzonder, want nergens in Nederland hebben ponten een meldingsplicht. Ook de andere ponten op het IJ melden zich niet, tenzij een nautische situatie daarom vraagt.' Verder werd afgesproken dat een paar maanden na ingebruikname van de pont een evaluatie zal plaatsvinden. Wat de uitkomst daarvan ook is, De Weerd is ervoor

om voorlopig deze formule te handhaven. 'Zoveel moeite is dat niet.'

Schipper, mag ik overvaren

Op 9 januari, de eerste dag dat de pont vaart, mogen de IJopener en Geluiden uit Oost met schipper Jan Hegeman meevaren in de kajuit. Hegeman komt uit de visserij. Tot een paar jaar geleden voer hij nog op zijn eigen kotter. Toen dat werk te zwaar werd heeft zijn zoon het bedrijf overgenomen en is Hegeman overgestapt naar het Gemeente Vervoerbedrijf. Hegeman: 'Het is een groot verschil met de visserij, maar het blijft scheepvaart en het bevalt mij prima. Het is heel afwisselend werk, want je wordt op alle ponten ingezet.'

'Maar', vraag ik hem, 'hoe zit het met de veiligheid op dit drukke punt?' Hegeman: 'Het klopt dat het op de oversteek van deze pont drukker is dan bij de andere oversteken. Of eigenlijk niet drukker, maar de snelheid van de schepen ligt hoger. Dus je moet goed uitkijken. In de zomer krijgen we bovendien de pleziervaart er nog bij.'

Hij vindt het een goede zaak dat er bij elke oversteek contact is met de Verkeerspost Schellingwoude. 'Wij kunnen niet goed zien hoe het staat met de scheepvaart in het Amsterdam-Rijnkanaal. Dankzij de informatie van de Verkeerspost kunnen we daarop nu anticiperen. Met de pleziervaart wordt dat trouwens heel wat lastiger, want daarmee heeft de Verkeerspost geen contact. Hoe dat zich gaat ontwikkelen moeten we nog maar afwachten.' Hegeman staat er trouwens niet alleen voor. Op elke pont zijn twee schippers die elkaar elk uur afwisselen. 'Dat is omdat deze route nieuw voor ons is.'

Het contact met de Verkeerspost Schellingwoude is uiteraard van belang. Hegeman: 'Maar bij het oversteken moeten wij zelf ook heel goed opletten. Bovendien hebben we hulpmiddelen aan boord, zoals een beeld-

scherm waarop we de schepen kunnen zien aankomen. Behalve grootte en lengte krijgen we ook de snelheid door waarmee ze varen.' Van De Weerd heb ik begrepen dat de lengte van de schepen die hier varen kan variëren van 40 meter tot gevaartes van maar liefst 135 meter. Hegeman: 'Op grond van de informatie van onze navigatiesystemen beslis ik of de pont er nog voor langs kan of niet. De veiligheid staat altijd voorop.'

Zomer op het water

Tijdens het meevaren met schipper Hegeman zie ik alleen binnenvaartschepen en geen enkel recreatievaartuig. Maar ja, het is winter. Volgens Rijkswaterstaat komen op deze route per jaar meer dan 30.000 recreatievaartuigen langs. En dan hebben we het nog niet eens over de watersportrecreatie in het Spoorwegbassin en omgeving. Daar wemelt het in voorjaar en zomer van de zeilbootjes, roeiboortjes, sub-boarders, kano's en zwimmers. Sommigen wagen zich zelfs tot waar het Amsterdam-Rijnkanaal begint. In 'De pont en de veiligheid', een artikel in de IJopener van oktober 2022, maakte redacteur Joost van der Vaart zich al grote zorgen over die sterk toegenomen waterrecreatie in de onmiddellijke nabijheid van de, toen nog toekomstige, pontverbinding. Van der Vaart: 'En in deze onoverzichtelijke drukte komt dan dadelijk een pont te varen waarvan de schipper ook nog de voorbijnellende beroepsvaart in de gaten moet houden.'

Over die beroepsvaart, zo blijkt, zijn nu afspraken gemaakt. Maar hoe zal dat straks gaan met de watersport in dit gebied? Het is niet ondenkbaar dat, als de situatie te gevaarlijk wordt, er een verbod komt op de waterrecreatie in dit gebied. Bastiaan Vlietboom van het Borneo Architectuur Centrum zou dat erg jammer vinden: 'Er is al zo weinig watersportrecreatie in Amsterdam.' Nu gaat het pontje nog maar drie keer per

uur, maar het is de vraag of dat voldoende is. In 2024 strijkt de Hogeschool Inholland met haar 7000 studenten in de Sluisbuurt neer. Het Zeeburgereiland telt naast bewoners nu ook al scholieren van basis- en middelbare scholen die gebruik maken van het pontje. Bovendien komt in de Sluisbuurt de bouw van torenflats op gang. Maar Rijkswaterstaat heeft bedongen dat de frequentie van de pont in deze zeven jaar niet omhoog gaat noch uitgebreid wordt naar de avonden of het weekend. Het argument van de veiligheid speelt daarbij een grote rol. Hoewel dat volgens De Weerd wel meevalt: 'Als er maar goede afspraken zijn voor het oversteken is er geen sprake van verdubbeling van risico.' Maar een ding is mij wel duidelijk geworden. IJopener-redacteur Van der Vaart had helemaal gelijk toen hij vaststelde dat het oversteken op deze drukke vaarroute 'een kwestie [is] van *bijzonder* goed zeemanschap.' <

De podcast: Pont F9, een betwiste verbinding

Voor Geluiden uit Oost (www.geluidenuitooost.nl) gaan Tineke Kalk en Leon Paquay op onderzoek uit: waarom is er gekozen voor een pont tussen Sporenburg en het Zeeburgereiland in plaats van voor een fietsbrug? En is deze pont die de komende zeven jaar alleen doordeweeks vaart en slechts drie keer per uur tussen 07 en 19 uur wel de beste oplossing? Of verschillen de meningen daarover naar gelang aan wie je het vraagt: de bewoners van Sporenburg en het Zeeburgereiland, Rijkswaterstaat of de Gemeente Amsterdam? En gaat er ooit nog wel een fietsbrug komen? Luister naar het verhaal over deze betwiste verbinding.

TEKST: REINJAN MULDER
BEELD: JOSIEN VOGELAAR

Een paaltje van 475 euro

Dat het niet eenvoudig is om in Amsterdam aan een huis te komen, is bekend. De kranten staan vol met berichten hierover. Maar hoe lastig het kan zijn om *in* zo'n huis te komen als je dat eenmaal hebt, dat wist ik niet. Ik zou naar de KNSM-laan verhuizen en mijn oude huis was nog niet op Funda verschenen of de aanbiedingen van verhuizers ploften in mijn brievenbus, de een nog professioneler dan de ander. Wat te doen? Uiteindelijk koos ik voor 'erkende' verhuizers uit Katwijk. Hun prospectus was mooier, de accountmanager vlotter en ze waren honderden euro's goedkoper dan de Amsterdammers die ik sprak. Over een maand hadden ze nog ruimte, en dat het om Amsterdam ging was geen probleem: 'We komen hier elke week.' Ik fiets alvast eens langs het appartement dat ik heb gekocht. Er staat een verhuizer voor het gebouw, die me vertelt dat je onze huizen via de Surinamekade 'doet'. Daar staat vaak een paaltje, maar daar hebben ze sleutels van. Thuisgekomen mail ik dit voor de zekerheid naar mijn Katwijkers, en als die niet reageren bel ik ze op. Sleutels? Voor paaltjes? Zij weten van niks. Zij gebruiken Google Maps, en daar is niets te zien. Kan ik misschien een foto sturen?

Ik krijg al een schrikbeeld van een vrachtauto vol huisraad die onverrichter zake terug moet omdat hij op een lullig klein paaltje stuit, en ik stap nogmaals op fiets, nu om wat foto's te maken. Daar staat het: het rood-wit gestreepte paaltje met twee loodzware bloembakken ernaast. Snel stuur ik de foto's naar Katwijk op. Een week later rijd ik maar zelf naar mijn nieuwe stadsdeelkantoor, want mijn verhuizers blijken elke dag met hun auto op pad te zijn en alleen zij kunnen beoordelen of zij ook sleutels voor het gefotografeerde paaltje aan boord hebben, zegt iemand van hun kantoor aan de telefoon. Ik neem het zekere voor het onzekere en probeer zelf een sleutel te halen. Het stadsdeelkantoor is vrijwel leeg en wie er wel is, is druk in gesprek. Nee, van sleutels voor paaltjes weet niemand iets. Ten slotte krijg ik een telefoonnummer mee. Ik moet maar eens met de gemeente bellen. Om een lang verhaal kort te maken, na lang wachten en doorverbinden krijg ik een paar dagen later eindelijk de gemeente aan de lijn. 'Nee', zegt daar een voorlichter, hij kan niet helpen. 'Alleen verhuizers kunnen sleutels aanvragen, en dat moet minstens twee weken van tevoren.' Dat lukt dus al niet meer. Zo rijden we op

het afgesproken tijdstip met een volgeladen verhuswagen en een stevige aanhanglift het KNSM-eiland op, waar we al na honderd meter tot stilstand komen omdat daar – nee maar – een rood-wit gestreept paaltje staat waarvan ik ze ooit twee foto's heb gestuurd. Laten we daar nu geen sleutels voor hebben! Als de Katwijkers 's middags weer naar Katwijk terugrijden, hebben ze mijn dozen en ook heel wat meubels netjes met de binnenlift naar boven gebracht. Maar voor mijn grote eettafel en mijn wandkast is die lift veel te klein. Die liggen inmiddels gedemonteerd en wel verslagen in de garage te wachten – totdat ze vijf weken later tegen betaling van nog eens 475 euro naar boven kunnen worden gehesen: 250 euro voor de gemeente, 75 euro 'bemiddelingskosten' en 150 euro arbeidsloon. Daar gaat mijn winst – en mijn avonden gedurende de komende vijf weken. Gelukkig vind ik op internet de Amsterdamse verhuizer die ik hier de vorige keer sprak. Een dag later al staat hij stralend op de Surinamekade en voor 250 euro klaart hij de klus. Hij moet alleen maar glimlachen om mijn Katwijkse avontuur. 'Ik kon zo doorrijden. Geen paaltje gezien!' <

AMSTERDAM PRINT SERVICE

THE PHOTO FACTORY

professionals in print

klaar voor de lente?

- camera
- pasfoto
- extra accu
- verrekijker
- LCD-bescherming
- geheugenkaart
- GPS tracker
- uv-filter
- fototas

U vindt ons bij winkelcentrum Brazilië. We zijn bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH.

C. van Eesterenlaan 15 Amsterdam, 020 - 419 7200
www.thephotofactory.nl, winkel@thephotofactory.nl

bevoegd docent geeft
gitaarles
- alle leeftijden
- alle stijlen
- klassiek en elektrisch

KNSM-Laan 768
bel voor info
06 24 12 48 85

de **PIANOTEMMER**
stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINDS 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

Groot voor jonge mensen.nl
therapeutische coaching voor kinderen,
jongeren en ouderbegeleiding

Samen voorkomen dat
problemen van nu
problemen van later worden

Niemand over de brug

TEKST: SIMONE SLOTBOOM
FOTO: MARCEL DE CNOCK

14 januari 2023. Tientallen fietsers in de stromende regen. Trappend bij windkracht 6. Geen ongebruikelijk tafereel in Amsterdam. Maar deze fietsers zijn boos. En niet vanwege het woeste weer. Toeterend en bellend fietsen ze van het stadsloket in Noord via de pont naar de Stopera. Fietsers met een missie. Onder leiding van de Fietsersbond Amsterdam. 'Kom over de brug', scanderen ze luid. Want deze fietsers willen geld. Geld voor de beloofde fietsbruggen. Voor de beloofde Sprong over het IJ: de Oostbrug tussen Azartplein en Johan van Hasseltweg, de Westbrug tussen Danzigerkade en NDSM en de voetgangers-tunnel vanaf het Centraal Station. In de Voorjaarsnota 2023 blijkt nul euro gereserveerd. Vandaar dit protest. Fietsopstand 2022-23. En dat is meteen ook de naam van de actiegroep en de petitie die zij aanbieden aan wethouder Van der Horst van Verkeer.

De fietsers hebben een punt. Noord groeit door van 100.000 naar 180.000 inwoners en de ponten zijn al overvol. Bovendien stinkt het zaakje. Als rotte vis. De 135 miljoen die gereserveerd was voor de Oostbrug is stilletjes uit de begroting verdwenen. Herverdeeld. Om het financiële plaatje rond te krijgen. Het college liet al bij de presentatie van de begroting weten dat niet alle gewenste investeringen op dit moment door kunnen gaan. Of de bruggen er ooit nog komen, is nog niet duidelijk. De grond bestemd voor de aanleg blijft gereserveerd, maar er is alleen geld voor extra ponten.

Het verhaal blijkt complexer.

Staatssecretaris Heijnen van Infrastructuur en Waterstaat zegt namelijk dat het stadsbestuur geen plan voor de fietsbrug heeft ingediend. Waarschijnlijk, zo redeneert ze, omdat Amsterdam al om best wat investeringen vroeg en daarin wellicht een eigen afweging had gemaakt. Gezien de hoge kosten – ze denkt zelf aan zo'n 300 miljoen – zou het volgens haar ook de vraag zijn of de brug wel in aanmerking zou komen voor financiering door het Rijk.

Wethouder Van der Horst daarentegen zegt eerder al, in een interview met Het Parool, dat het Rijk 'in een vroeg stadium' nee zei. En in de commissievergadering van 17 november vorig jaar wijst ze erop dat het Rijk eerst sowieso tegen de brug was en daarna al zou hebben gezegd niet mee te betalen. 'We weten nu wel dat het Rijk hier geen geld voor heeft, dat is ook duidelijkheid die nodig is', stelt de wethouder. Maar is dat ook zo? Is er gewoon

geen geld? Of speelt er meer? Er lijkt eerder sprake van ordinair handjeklap achter gesloten deuren. In een goede *whodunit* is het advies steevast: Follow the money. Dat lost de meeste mysteries snel op. Dus waar zijn de centjes heen gegaan?

De Rijksoverheid kan via het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport geld uittrekken voor allerlei projecten in Nederland ten bate van de ruimtelijke inrichting. Wethouder Van der Horst en wethouder Reinier van Dantzig van Woningbouw sloten een miljardendeal met het Rijk waardoor de Noord/Zuidlijn kan worden doorgetrokken naar Schiphol en Hoofddorp en het Zuidasdok voltooid. Dat zijn de 'best al wat' investeringen waar de staatssecretaris op doelde. Uitbreiding van de metro dus. Al gaat de trein al rechtstreeks naar Schiphol. Maar dit terzijde. Ook de Ringlijn, metrolijn 50, wordt verlengd naar Haven-Stad. En het – omstreden, tijd- en geldverslindende – miljardenproject Zuidasdok gaat door. In totaal is 5,4 miljard beschikbaar, waarvan 4,1 miljard voor rekening van het Rijk. Een woordvoerder van staatssecretaris Heijnen verklaart de toekenning als volgt: 'De investeringen in het spoor en de wegen rondom Amsterdam zijn van nationaal belang.'

gekozen is voor het grote geld. Voor Schiphol. Voor de Zuidas. Investeren in bedrijven in plaats van in burgers. Onder het mom dat dit indirect of op termijn ook goed is voor hen. De redeneringen lijken te kloppen. 'Er is geen geld.'

'Het kost een aardig bedrag zo'n brug.' 'Dat moeten we wel vinden in de begroting.' Heel redelijk allemaal. Ik heb dat ook altijd. Zo lastig. Geef ik mijn geld aan iets uit. Kan ik het vervolgens niet meer vinden in mijn portemonnee.

Voorlopig komt er niemand over de brug. Niet voor de brug(gen) over het IJ. De metro krijgt voorrang. Na 183 jaar discussie over en wachten op een brugverbinding over het IJ, gaat het wachten gewoon door. Op de brug, maar ook op de voltooiing van genoemde mega(lomane?) projecten. Gelukkig is het wachten op de opening van de gerenoveerde Piet Heintunnel wel voorbij. Dat waren de automobilisten inmiddels spuugzat. En de fietsers? Die mogen terug naar de wachtkamer. Of de volle pont. Maar ze trekken wel keihard aan de bel. Steun ze vooral. Al is het alleen maar om wat licht in de duisternis van de achter(klap)kamertjes te schijnen. <

Zwerfafval kan worden gemeld via de 'buiten beter'-app

Waar kun je als bewoner van IJburg met je melding over overlast en/of bedreiging terecht en wat gebeurt ermee? Met die vragen interviewde IJopener Jolande Poppe, wijkagent in IJburg West, Haveneiland.

TEKST: JOYCE HES
FOTO: BJÖRN MARTENS

De wijkagent over sociale veiligheid

Jolande Poppe, een stevige Amsterdamse met een gulle lach, komt in vol ornaat naar het interview. Kennismaken gaat makkelijk bij Jolande, zoals het ongetwijfeld ook bij de uitoefening van haar veelzijdige beroep hoort. Een wijkagent maakt immers van alles mee, van lastige jeugd en verwarde personen tot ernstige vormen van criminaliteit. Er zijn in IJburg en stadsdeel Oost nogal wat instanties op het terrein van overlast in de brede zin van het woord. Dit is uw verslaggever naar aanleiding van wat ongeregelheden in de binnentuin op de Erich Salomonstraat duidelijk geworden. Zo zijn er behalve de wijkagent straatcoaches en gezinscoaches van Stichting Aanpak Overlast Amsterdam. En er zijn een Centrum Jeugd en Veiligheid, een Meldpunt Zorg en Woonoverlast en boa's, oftewel bijzondere opsporingsambtenaren. En dan heb je nog de zogenaamde handhavers, die echt bekeuren en bonnen uitschrijven.

Doorverwijzing

Het begint al bij het begrip overlast. Want wat is overlast? Jolande weet als geen ander dat dat een begrip is waar veel onder kan vallen, net als overigens onder het begrip sociale veiligheid. Stel je wilt een melding doen van overlastge-

vende jeugd om elf uur 's avonds, dan kun je aldus Jolande dat ene overkoepelende nummer van de gemeente bellen dat 24/7 bereikbaar is en waar ze je door kunnen verwijzen naar het juiste adres. Maar het kan toch zijn dat ze niet opnemen of dat de situatie die je waarneemt te heftig wordt. Lopen er bijvoorbeeld twee te vechten en je vreest het ergste, dan kun je 0900 8844 van de politie bellen. Ook als je ziet dat een man stomdronken uit een kroeg komt en in zijn auto stapt en je vreest voor ongelukken, kun je 0900 8844 bellen. En zoals iedereen wel weet, bij echte spoed bel je meteen 112.

Wie doet wat?

Terwijl de wijkagent zich minder met de straat en de openbare ruimte bezighoudt, is Stichting Aanpak Overlast Amsterdam met haar straatcoaches juist daar te zien. Zij signaleren, leggen contact en zoeken verbinding, vooral met jongeren en eventueel hun gezinnen. Belangrijk voor hen is om bij jongeren bekend te zijn, een aanspreekpunt te zijn en vertrouwen te kweken. De projectleider van Centrum Jeugd en Veiligheid is verantwoordelijk voor de aanpak van overlast in een bepaalde wijk. Hij werkt nauw samen met anderen en zit vooral in de informatiestroom, dus niet op straat. Het Meldpunt Zorg en Woonoverlast houdt

zich bezig met informatieverwerking waar het gaat om overlast voor bewoners door bijvoorbeeld verwarde personen, maar ook om geluidsoverlast en dergelijke. Dat kan zelfs tot een huisuitzetting leiden in extreme gevallen. Zo verhaalt Jolande van een woning waarin prostitutie werd uitgeoefend. In zulke gevallen komt het bestuursrecht eraan te pas om de woning te ontruimen.

Boa's houden zich vooral met milieudelicten en afval bezig. Ze sporen ook dat soort overtredingen op.

Jolande wijst op een geweldige app met de naam *BuitenBeter* die sinds kort bestaat. Als je bijvoorbeeld een opgebroken stoep ziet, een gevaarlijke situatie of afval dat verkeerd is aangeboden, dan kun je dat fotograferen. De foto met een beschrijving upload je via de app. Zo komt je melding terecht bij de gemeente en wordt er normaal gesproken snel wat aan gedaan.

Samenwerking

Zoals gezegd: overlast is een breed begrip en er zijn dan ook best veel overlappingsen. Het is dan ook goed dat er een netwerk bestaat van de diverse instanties waarin ook de GGD zitting heeft zodat bij gevallen waarin de geestelijke gezondheid een rol speelt ter plekke doorverwezen kan worden. Zoals Jolande het uitdrukt: 'Er moet te allen tijde worden voorkomen dat bewoners te maken krijgen met "de paarse krokodil".' Zo noemen ze dat op het politiebureau wanneer, zoals in het bekende reclamespotje, de neiging bestaat mensen van het kastje naar de muur te sturen. <

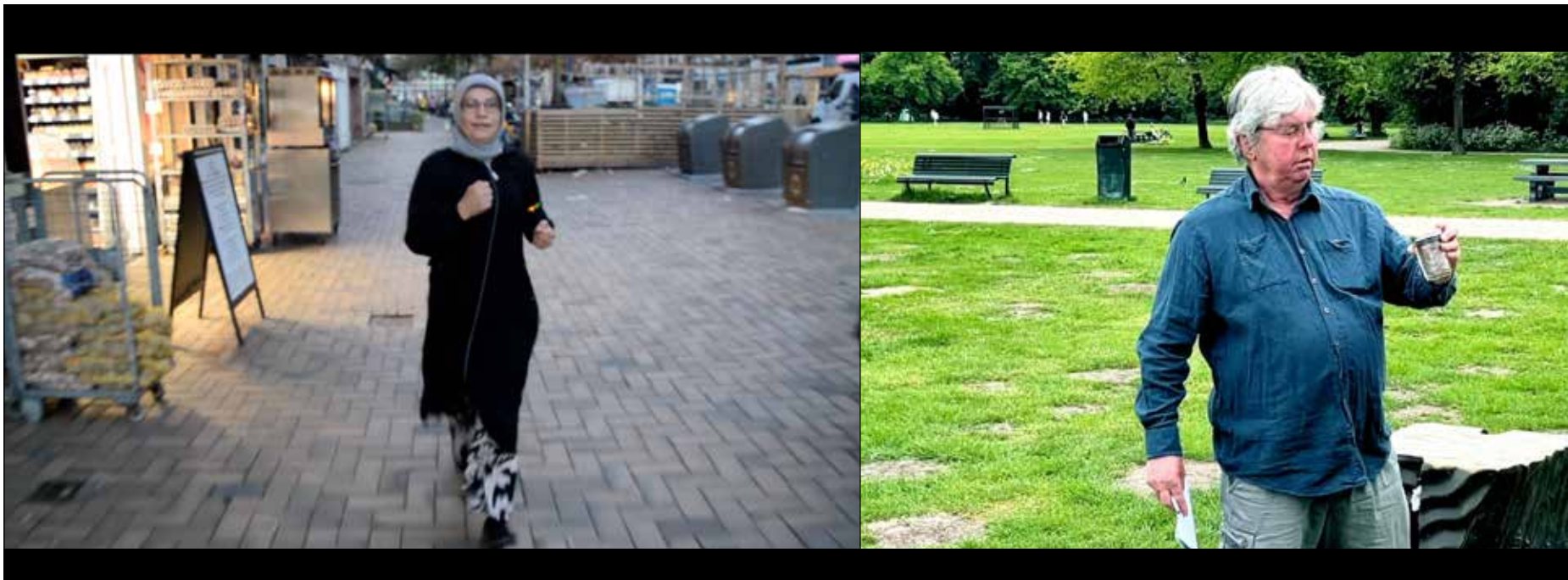
Wil je meer weten over de overlastcijfers in je wijk?

www.allecijfers.nl

www.waarstaatjegemeente.nl

www.onderzoek.amsterdam.nl

Stills uit Dudu's succes, In de geest van Dr. Jac P. Thyse en De bekende onbekende van het Marie Heinekenplein

Bijzondere buurtfilms

In het Blauwe Huis aan de Zeeburgerdijk heeft stichting Aimiro Mediahuis onderdak gevonden. De artistiek leider, de bevlogen Kibret Mekonnen, maakt samen met Amsterdamse filmmakers korte en langere documentaires over de stad. De films worden al zeven jaar vertoond tijdens het Amsterdams Buurt Filmfestival (ABFF) en zijn te vinden op Salto en YouTube. Wat maakt de films zo bijzonder?

TEKST: INNA VAN DEN HOGEN
FOTO: BJÖRN MARTENS
FILMSTILLS: ABFF

Kebrit Mekonnen: 'Ik ben een filmer en ik hou van alles wat je met film kan doen en alle effecten die je kunt gebruiken. Maar bij deze buurtfilms gaat het niet om ingewikkelde effecten of moeilijke scenario's. Het gaat in de eerste plaats om wat een buurtbewoner graag wil vertellen en dat zo eerlijk mogelijk te laten spreken.' Als voorbeeld laat hij de prijswinnende film van het festival uit 2019 zien. Twee jongens, basisschoolleeftijd toen nog, besluiten samen te gaan filmen. Noah heeft voor zijn verjaardag een camera cadeau gekregen, dus dat vraagt om actie. Het resultaat is een ontroerende film over de vriendschap tussen Noah en Sep, die in een rolstoel zit. Ze maakten al een tweede film, waarin rustige momenten

met typische jongensdialoog worden afgewisseld door heftige actie en animaties, er zit een mooi ritme in die film! Maar wat me ook treft en dat geldt ook voor andere films van het ABFF, de authenticiteit ervan is groot en heel inspirerend.

Indische Buurt

Salih Turker filmde de strijd van Dudu. Zij probeert af te vallen en besluit daarom te gaan trainen voor de Indische Buurt Run. In de film zien we welke moeilijkheden Dudu daarbij ervaart. Zal het haar uiteindelijk lukken om deze hardloopronde uit te rennen? En zal zij zich een gezonde levensstijl eigen maken?

Op de website van het ABFF zijn nog meer films te vinden. *365 dagen onder het dak van de Javastraat* gaat over een project van een bewoner van die straat. Hij besluit een jaar geen stap buiten zijn straat te zetten om zo

zijn directe omgeving beter te leren kennen. Vrienden, kennissen en sponsors helpen hem met zijn vaste lasten en de boodschappen. Want hij moet zijn baan een jaar opzeggen! Het is 2017 en hij creëert zo een ervaring die we later met covid allemaal een beetje zullen hebben. Maar het grote verschil is natuurlijk dat hij heel veel direct contact zoekt en krijgt

Verbinding en verrijking door diversiteit

met zijn straat- en buurtgenoten. Hij organiseert van alles, zoals een *bring your own food*-evenement, gaat 's ochtends mensen aanmoedigen als ze naar hun werk fietsen en werkt in allerlei winkels in de Javastraat. Hij loopt ook een week met de stadsreinigingsdienst mee. En hij maakt vlogs over zijn

Flex KANTOOR, werkplek en vergaderruimte te huur in Zeeburg

- Zoekt u dichtbij huis een luxe kantoor met eigen opgang? Of een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek om prettig te werken?
- Wilt u uw klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte ontvangen?
- Heeft u een vergaderruimte of trainingslokaal nodig?

Voor informatie mail naar info@denieuwevaart.info of bel telefoonnummer 020-4199282 Website www.denieuwevaart.info

Java-eiland

Openingstijden

ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
wo. 13.00 - 19.00 uur
do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

speciale leven. Het is een mooi voorbeeld van de films die het ABFF produceert.

Het Flevopark

Een mopperende, wat oudere man ruimt keer op keer de rotzooi op die anderen in het Flevopark laten liggen nadat ze daar gezellig hebben geborreld of gebarbecued. In deze fictie-docu laten Sassy Smit en Rens van der Linden zien hoe je fantasie met de werkelijkheid kunt vermengen. Rens vindt een oud potje, een aanleiding die maakt dat hij tijdens een van zijn opruimrondes door het park meester Thijsse ontmoet die negentig jaar geleden het park heeft geopend. Dit gebeurde

in de tijd dat Jacques P.Thijsse ook oprichter en voorzitter was van Natuurmonumenten. Samen met Thijsse laat Rens zien hoe mooi zijn geliefde park nu is geworden. Zo hoopt hij dat de bezoekers meer oog krijgen voor de schoonheid en ook beter voor hun park gaan zorgen.

Een andere mooie film van dit jaar is die van Nannette Kornman. Zij zocht uit wie de overleden verkoper van de daklozenkrant was die een monumentje kreeg van buurtbewoners. Zij interviewde bewoners en ging ook naar de begrafenis van deze Badu. Nannette hoorde dat Badu door zijn vriendelijke uitstraling met veel buurtbewoners contact had en daar-

door ook mensen met elkaar kon verbinden. Een film die gemaakt is voor de educatieve markt is *The train I missed*. Een gepensioneerde zakenman, Ernst van Gelderen, zat in de Tweede Wereldoorlog ondergedoken. Hij gaat de belangrijke gebeurtenissen in zijn leven tijdens de oorlog herbeleven. Zijn persoonlijke herinneringen, die van een heel jong kind, worden in de historische context van die tijd geplaatst.

De werkwijze

Onder de vleugels van Aimiro heeft Kibret Mekonnen het ABFF opgericht. Het ABFF organiseert jaarlijks in de stadsdelen de ABFF-on Tour, bedoeld om film liefhebbers enthousiast te maken om met een filmcamera en met hulp van professionals aan hun eigen film te werken. De tour bestaat uit het vertonen van een aantal films zodat potentiële filmers een indruk krijgen van de mogelijkheden. Zo is er de film *VULLUS* waarin we kunnen zien hoe het gesteld is met de problemen die de stad en haar bewoners hebben om de stad schoon te houden. Zonder gesproken woord, met mooie muziek, spreken de beelden, geschoten op veel plaatsen in de stad, voor zich. Dat het zo erg is met de rommel op straat en wat eenieder eraan kan doen, wordt overduidelijk.

Tijdens het ABFF-Filmlab, een cursus van een paar dagdelen, maken filmers kennis met de basisvaardigheden. Beginners en meer gevorderden oefenen met cameratechniek, geluid en licht. Kibret stelt zijn camera's hiervoor zo nodig ter beschikking. Voor de beginners is het fijn dat er ook een professionele cameraman of -vrouw mee op stap kan gaan. Ook bij het monteren van de film helpt het ABFF; de beginner zit naast een professionele editor die helpt de film op een goede manier in elkaar te zetten en adviseert hoe er muziek aan toe te voegen.

Dit alles kan het ABFF doen door de samenwerking met en steun van de OBA. Mooi is dat de kosten voor de cursisten zo heel laag worden gehouden en de cursus ook toegankelijk is voor stadspashouders.

Inmiddels zijn er al heel wat films gemaakt! Sinds het najaar van 2022 heeft het ABFF een aantal keren in de week eigen tv-zendtijd op Salto. Steeds komen er andere thema's die belangrijk zijn voor de bewoners van de stad op het scherm langs.

Meedoen

In overleg met de OBA worden dit voorjaar op het Javaplein nieuwe workshops voor aspirant-filmmakers georganiseerd. In een korte cursus leer je omgaan met een professionele camera. Zo kun je uitzoeken of films maken iets voor jou is. Of je kunt je hobby een betere basis geven. <

Meld je aan via:
abffaanmelden@gmail.com

Kebrit Mekonnen

Tijdens de eerste helft van zijn leven woonde Kibret heel gelukkig in Addis Abeba, Ethiopië. Hij groeide op aan de rand van de stad in de buurt van slangen en grote wilde dieren. Als kind uit een groot gezin met zeven broers en een zus kreeg hij veel liefde en warmte. Zijn ouders gaven het goede voorbeeld van wat zorgzaamheid betekent. Kibret was in Ethiopië eindredacteur van zijn eigen krant. Hoewel hij zelf niet politiek actief was, waren de machthebbers niet gecharmeerd van de artikelen in zijn krant. Toen de politieke situatie harder werd, voelde Kibret zich allesbehalve veilig en moest hij vluchten.

De motivatie van Kibret om zich zo in te zetten voor Amsterdam en zijn bewoners komt voort uit het feit dat hij al 27 jaar lang zoveel medeleven en vriendschap in de stad ervaart. En Kibret wil veel doen voor de stad waar hij een veilig leven aan te danken heeft. Tegelijkertijd heeft Kibret zijn banden met Ethiopië niet verbroken. In zijn filmstudio en kantoor aan de Zeeburgerdijk staan de flap-overs altijd vol met Ethiopische woorden. Ook geeft Kibret, als spil in de Ethiopische gemeenschap, graag les in de taal van het verre land aan (kinderen van) Ethiopische stadsbewoners.

Vier jaar geleden kon Kibret voor het eerst weer even terug. Hoewel de politieke machtswisseling een milder klimaat bracht, blijft een gevoel van onrust over zijn veiligheid bestaan. Een groot verdriet voor Kibret was dat zijn vader, een belangrijke steun in de familie, inmiddels was overleden. Kibret blijkt, als verbinder, het meest op zijn vader te lijken. Reden waarom de rest van de familie hem het liefst zo vaak mogelijk ziet en Kibret dit jaar weer kort naar Ethiopië hoopt te gaan.

www.abff.nl; www.aimiromedia.nl

SAMENSTELLING: CORRY ZOLL

Kinderraad Amsterdam

Sinds 2 november heeft Amsterdam een nieuwe kinderraad. Voor Oost zitten Sam en Julie in de raad. Begin 2023 komt deze raad voor het eerst echt bij elkaar. De gekozen kinderen komen uit groep zeven en acht van basisscholen uit heel Amsterdam. In de kinderraad leren ze meer over democratie en hoe ze hun stem kunnen laten horen. De burgemeester hebben ze al een keer ontmoet. Sam heeft zonder aarzelen zitting genomen in de raad: 'Iedereen uit de klas moedigde me aan om me op te geven. Ik ben iemand die graag anderen helpt.' Julie is al langer geïnteresseerd in politiek: 'Met de kinderraad kunnen we goede dingen doen voor Amsterdam waardoor onze eigen stad beter wordt.'

De kinderraad blijft één schooljaar bestaan. Elk jaar, aan het begin van het nieuwe schooljaar, horen leerlingen van groep zeven en acht van de basisschool hoe ze eraan kunnen meedoen. Meer informatie: www.amsterdam.nl/kinderraad.

FIXbrigade wint Nieuw Amsterdam Prijs 2023

Op 10 januari, tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van Pakhuis de Zwijger, is de Nieuw Amsterdam Prijs uitgereikt aan de FIXbrigade. Directeur Egbert Fransen roemde de FIXbrigade om haar inzet voor het isoleren van Amsterdamse huurwoningen met achterstallig onderhoud. Daarmee versnelt de brigade de verduurzaming van de stad, biedt waardevolle werkervaring aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en helpt ze Amsterdammers met een kleine beurs om hun energiekosten te verlagen. Midden in de energiecrisis helpt de FIXbrigade Amsterdammers letterlijk uit de kou.

www.fixbrigade.nl

Theatergroep Zeester: Ode aan je vader

Met enthousiaste buurtgenoten werken aan een theatervoorstelling: theatergroep Zeester start vanaf 25 maart een productie cursus op de zaterdagmiddag van 13-15 uur in de Eester. Onder leiding van theatermaker Roeland

Dekkers gaan de deelnemers aan de slag met fysiek spel, tekst, improvisatie en dans om een echte voorstelling te geven, als het lukt op locatie. Bij de fontein op het Azartplein op Vaderdag op 18 juni. Ervaring is natuurlijk fijn, maar het belangrijkste is dat je het leuk vindt om met andere creatieve mensen te werken aan een toneelopvoering. Let wel, thuis tekst uit je hoofd leren hoort er echt bij! Kosten voor 12 repetities + voorstelling: € 120 per persoon. Informatie over korting voor stadspashouders bij de Eester: info@buurtcooperatieohg.nl. Voor inhoudelijke info: rflmdekkers@concepts.nl

Samenleesgroep bij Eltheto

Elke donderdag van 10.45-12 uur komt een laagdrempelige samenleesgroep voor iedereen bij elkaar in de Eltheto (Javastraat). Deelnemers lezen samen hardop verhalen en gedichten uit de wereldliteratuur en gaan dan aan de hand daarvan in gesprek. De leesgroepen zijn een initiatief van de Culturele Apotheek vanuit het idee dat literatuur, net als theater, muziek en beeldende kunst, ontspanning, inspiratie of stof tot nadenken biedt. Soms verandert een gedicht, songtekst of boek de manier waarop je naar de wereld kijkt.

Korczak oorkonde voor Stichting Antar

De Janusz Korczak Stichting reikt haar oorkonde uit aan Stichting Antar uit waardering voor de bijzondere wijze waarop zij kinderen tot hun recht laat komen, geheel in de geest van haar naamgever. Janusz Korczak, die eigenlijk Henryk Goldszmit heette, was een Joodse kinderarts, pedagoog en kinderboekenschrijver uit Polen, die in 1942 werd vermoord. De oorkonde is op 27 januari uitgereikt door Thijmen, kinderburgemeester van Amsterdam. Stichting Antar is gevestigd aan de Makassarstraat in de Indische Buurt.

Nieuwe en opgeknapt groengebieden

Een groeiende stad heeft veel groen nodig met steeds meer bewoners op hetzelfde oppervlak. De gemeente gaat daarom vijf groengebieden opknappen en aanleggen: Gaasperplas, Zeeburgereiland, De Boelelaan, Overamstel en Jeugdland. Er komt meer en robuust groen, goed bruikbaar en makkelijk bereikbaar. Zo zal de parkeerplaats van Jeugdland worden omgetoverd tot een mooie, groene plek en zullen de Diemerzeedijk en het Zeeburgereiland met elkaar worden verbonden door drijf-eilanden die fungeren als stapstenen. Op die manier krijgen de otter, ringslang, waterspitsmuis, meervleermuis en rietvogels een groter leefgebied. De oversteek is nu te groot. De eerste eilanden komen ten oosten van het Zeeburgereiland, bij de monding van het Amsterdam-Rijnkanaal.

Voor het project, dat in 2023 van start gaat, is een bedrag van vijf miljoen euro beschikbaar. Te zijner tijd zullen bewoners kunnen genieten in een groene omgeving dicht bij huis, om daar lekker te ontspannen en te bewegen.

Beelden van Oost

Onlangs verscheen *Beelden van Oost* van Méland Langeveld, een boek vol met kleurenfoto's en beschrijvingen van 31 beelden die in de openbare ruimte van Oost staan. Plus 18 gedichten, geïnspireerd op die beelden. Singer-songwriter Jesse Dorrestijn zette het gedicht 'Ontwricht' op muziek. Inclusief vier uitgezette wandelingen langs deze beelden.

Shaffy Koorproject

Het Shaffy Koorproject is een initiatief van Astrid Serieese, zangeres en medebewoner van het Ramses Shaffy Huis, samen met het bestuur van de Stichting Kunstenaarshuizen Amsterdam. In dit project oefent een groep zangeressen/zangers zo'n drie maanden lang wekelijks in de sociëteit de prachtige liedjes van Ramses Shaffy (en zijn 'art-sister' Liesbeth List) en brengt deze ten gehore tijdens een 'Meezingcafé-avond'. Op deze avond is er bij het onderdeel 'Open microfoon' ook ruimte voor eigen bijdragen van koorleden en liefhebbers uit het publiek. De eerstvolgende meezingavond is op 1 maart, vanaf 19.15 uur.

Een volgende koorcyclus is gepland tussen 8 maart en 17 mei 2023. Zie voor meer informatie de website van het Ramses Shaffy Huis: www.kunstenaarshuizen.amsterdam.

DJ/producer Hyperlink (links) en zanger/rapper Meezy F (rechts)

Yung Internet is terug van weggeweest! Wie?, zullen oudere lezers zich misschien afvragen. Nou, Yung Internet, de Amsterdamse hip-hopformatie bestaande uit DJ/producer Hyperlink en zanger/rapper Meezy F. Bekend van onder andere *1 Affoe X 2* en *Tram 26*. Ze zijn terug met een nieuw album, *De Rechtszaak*.

Yung Internet brengt nieuw album uit

TEKST: MARISKA MEIJER
FOTO: BJÖRN MARTENS

Amsterdammers Daan Hegt (DJ Hyperlink) en Mauro van Rijk (Meezy F) vormen sinds 2014 de hiphopgroep Yung Internet. Na enkele bewogen jaren waarin ze afscheid namen van een groepslid, twee keer ingebroken werd in hun studio en er nog een akkefietje was met een voicemail die gebruikt was in een nummer (waarvoor ze uiteindelijk een schikking troffen), zitten de boys er nu rustig bij. Wij spreken ze vlak voor de release van het nieuwe album.

Hoe zitten jullie nu in de wedstrijd?

Mauro: 'Ik voel me goed.' Daan: 'Ik ben superpositief, ik vind het heel vet dat Mauro en ik nog steeds dezelfde muzikale interactie hebben als voorheen, dat we gewoon nog steeds lol hebben in het muziek maken en een goed product kunnen leveren. We zijn allemaal een jaartje ouder, we hebben allemaal het een en ander meegemaakt, maar ik ben tevreden met de dingen die we nu neerzetten.'

De dingen die jullie meegemaakt hebben, is dat inspiratie geweest voor het album?

Mauro: 'Ik denk de motivatie. Het is ontstaan, we hadden gewoon weer zin. En dat mag ook wel weer na zo lang. Het is moeilijk om liefde te houden voor iets dat ook bitterzoet kan zijn, maar ja, dat is het leven.'

Zijn er dingen veranderd qua muziek?

Mauro: 'Er zit meer emotie in. Liefdesverdriet

en pijn zijn bespreekbare dingen op deze plaat, net als woede en onbegrip, maar feesten ook. Alle aspecten van het leven komen aan bod.' Daan: 'In de afgelopen jaren dat we Yung Internet waren was het een rollercoaster die omhoog ging, het was alleen maar feesten, daar ging de muziek ook voornamelijk over. Sinds we wat meer hebben meegemaakt de afgelopen jaren heeft de muziek ook wat meer diepgang gekregen.

Mauro: 'Maar nog steeds kan dezelfde meningloze grap erin zitten. Ik denk wel dat dit album ietsje depressiever klinkt dan de voorgaande albums. Als een nummer toen depressief klonk, dan klonk het wel zo maar was het grappig bedoeld. En nu is de lading wat dieper, en ook al klinkt het als een grap, het betekent wél iets.'

Hoe gaat muziek maken bij jullie?

Daan: 'Ik kom naar de studio met m'n laptopje en dan maak ik de basics van een beat. En dan is hij ook bezig als ik aan het kloten ben.' Mauro: 'Ik wil dan gelijk meedoen, en dan puzzelen we met elkaar. Ik bemoei me dan met een baslijntje, maar Daan kan ook tegen mij zeggen: "Probeer eens dit te zeggen".' Daan: 'Muzikaal zijn we heel erg op elkaar ingetuned.' Mauro: 'Ook qua humor. Yung Internet blijft voor altijd Yung Internet. Het is ook een excuus om soms hele domme dingen te zeggen en helemaal niet na te denken. Gewoon creëren met elkaar.'

Jullie richten je vooral op jongeren toch?

Daan: 'Het is wel leuk om te zien, eerst was het 16-21 en nu is het 21-25, dus de fans die ons toen leuk vonden vinden ons nog steeds leuk,

en die zijn ook gewoon vijf jaar ouder geworden. De mensen die voor ons kwamen waren zo loyaal, best wel sick vind ik dat. Die volgden ons gewoon de hele tour.'

Zijn er behalve Tram 26 meer nummers op IJburg geïnspireerd?

Mauro, grappend: 'Ja vooral het depressieve gedeelte. Nee, voor ons heeft IJburg altijd een rol gespeeld. Daan had een studio in zijn huis gebouwd, daar is het ten eerste begonnen. Daar zijn we de eerste nummers gaan maken.' Daan: 'We hadden ook altijd *afters* bij mij thuis, dan waren we om zes uur klaar met werken bij het restaurant waar we werkten en dan gingen we tot diep in de nacht muziek maken. En de volgende dag stonden we weer te werken met elkaar, kotsten we de wc kapot en gingen we weer. Dat is best lang zo gegaan. Zo is Yung Internet begonnen.'

Wanneer wisten jullie dat jullie goed bezig waren?

Mauro: 'Toen we geboekt werden op Appelsap. We stonden in het Flevopark en er stonden daar 1500 tot 2000 man, om half drie 's middags, voor iets wat we nooit voor meer dan 100 personen hadden gedaan met een fles drank in onze hand. Vanaf dat moment is het echt iets geworden. Cultureel erfgoed noem ik het gewoon. Ik zou het ook heel vet vinden als op een gegeven moment, net als bij K3, andere mensen Yung Internet worden, snap je. Dus bij deze een oproep aan de jeugd, haha!' <

Ben je benieuwd naar Yung Internet?

Je kunt hun nieuwe album beluisteren op Spotify.

Alles rijmt voor Ivo de Wijs

Zo opgewekt als Ivo de Wijs op televisie en in het theater overkomt, zo is hij ook in het echt. Vrolijk laat hij mij binnen in zijn werkkamer en zegt dat het maar goed is dat zijn vrouw en hij zoveel ruimte hebben. ‘Want wie houdt het met mij nou langer dan een dag vol?’

TEKST: LIDA GEERS

FOTO'S: LIDA GEERS EN ANNEKE NIEUWINT

Ivo de Wijs (1945) noemt zichzelf maar een ‘gewone versjesschrijver’, maar weet natuurlijk ook wel dat dat niet zo is, te oordelen naar alles wat hij in zijn leven geproduceerd heeft. Dat is echt héél veel. Hij is geboren en opgegroeid in Tilburg in volgens hem een redelijk rooms bolwerk. Tijdens verjaardagen werd er van zijn broer en hem verwacht dat zij een optreden tussen de schuifdeuren verzorgden, wat zij steeds met enthousiasme deden. Ivo: ‘Wij verzonden dingen en parodieerden dingen die gebeurden. Daar gebruikten wij dan bestaande melodieën voor. Dat vond de hele familie altijd geweldig. Op de middelbare school deden wij hetzelfde.’ Na de middelbare school, hbs-a, is Ivo in Amsterdam Nederlands gaan studeren. Hij wilde altijd al leraar Nederlands worden. Hij was goed in taal, dus het leek hem wel een goed idee daar zijn brood mee te verdienen. Hij haalde het mo-b diploma Nederlands. Dit was een landelijke universitaire lerarenopleiding opgezet voor mms-meisjes, die ook voor zeventig procent door meisjes gevolgd werd. In die tijd moest je als jongen op je achttiende in dienst en dat zag Ivo niet zitten. Je kon er onderuit als je een maatschappelijke functie had. Onderwijs was een maatschappelijke functie, dus besloot Ivo naast zijn studentencabaret als leraar Nederlands het onderwijs in te gaan. Dat heeft hij vier jaar

met veel plezier gedaan. ‘Omdat ik niet zo heel goed was als leraar maakte ik er iedere les weer een soort cabaretvoorstelling van. Heel vermoeiend, maar voor mij toch heel leuk om te doen.’ Toen hij alsnog werd afgekeurd voor

‘Het liefst ben ik baas op eigen schip’

de militaire dienst vervaagde zijn interesse in het onderwijs. Het zonder baas kunnen werken trok hem meer en in dezelfde tijd was hij dus ook al bezig met studentencabaret. ‘Mijn voornaamste functie daarin was tekstleverancier. Van 1971 tot 1980 trad ik op met Kabaret Ivo de Wijs.’

Getrouwd stel

Vanaf het begin werkte hij samen met Pieter Nieuwint, later kwam Marnix Kappers erbij. Marnix stierf tot groot verdriet van Ivo in 2016. Met Pieter Nieuwint werkt hij inmiddels 57 jaar. ‘Je kunt ons eigenlijk wel een getrouwd stel noemen. Wij kunnen het heel goed met elkaar vinden en treden nog steeds samen op.’ Op zijn website staat in dit gedichtje hoe zij dat beiden ervaren: *Pas als wij gaan lijden - Aan plankenkoorts en drempelvrees - Verlaten*

wij beiden - De vaderlandse podiae's.

Naast de losse dingen die Ivo doet, zoals de Open B.A.C. in het Betty Asfalt Complex en binnenkort een optreden op Terschelling, staan Pieter en Ivo samen tien keer per jaar op de planken in Literair Variété. ‘Tien keer is meer dan genoeg’, vindt hij. ‘Het reizen naar de verschillende theaters is uitermate vermoeiend, helemaal in deze tijd nu je er steeds langer over doet om er te komen.’ Zijn vrouw heeft wel eens voorgesteld thuis de liedjes en de sketches te schrijven en die door een ander te laten opvoeren. Maar dat is hij voorlopig niet van plan, want hij vindt optreden juist zo leuk.

Teksten voor anderen

Nadat hij Kabaret Ivo de Wijs vaarwel had gezegd, ging hij voor anderen schrijven. Hij schreef liedteksten voor musicals en voor zangeressen als Jenny Arean en Jasperina de Jong. Op dit moment werkt hij als tekstschrijver voor zangeres Britta Maria. Ivo is een soort wandelend rijmwoordenboek en verzint bijna dwangmatig een rijmende zin op alles wat gezegd wordt. Dat gaat bij hem vanzelf. ‘Als kind deed ik dat al.’ Ivo vertelt hoe teksten voor liedjes tot stand komen. ‘In principe is het zo dat je eerst de tekst schrijft en de componist daar dan de melodie op componeert. Soms is het omgekeerd en dat is een stuk ingewikkel-

der en veel meer werk, maar het levert wel vaak heel verrassende liedjes op. In de tijd dat ik met Joop Stokkermans samenwerkte aan de musical *Lang leve de opera met Jasperina de Jong* vond hij dat ik niet genoeg opschoot met mijn teksten en daarom componeerde hij maar vast de muziek. Wat het wel spannender maakte, maar een stuk ingewikkelder.'

Een van Ivo's grote inspirators in de dichtkunst is Drs. P (Heinz Polzer). 'Toen wij nog maar net met studentencabaret bezig waren, kregen wij een uitnodiging voor het Humor Festival in het Belgische Heist. Wij mochten daar optreden op voorwaarde dat we een vedette meenamen. Onze keuze viel op Drs. P en we stuurden hem een brief met de vraag of hij zin had om met ons mee te gaan naar België. Tot onze verbazing vond hij dat een goed idee en toen moesten wij in korte tijd twee programma's in elkaar zetten. Dat was voor Drs. P niet zo heel moeilijk omdat hij al heel veel teksten had. Wij hebben in België de tijd van ons leven gehad en sindsdien ben ik altijd bevriend met hem geweest. Van hem heb ik de ollekebolleke versvorm geleerd, die hij ontdekt heeft. Dat was nieuw voor de Nederlandse taal en wij hebben deze versvorm heel vaak gebruikt.'

Baas op eigen schip

'Je moet oppassen cabaret niet te vaak te vermelden', waarschuwt Ivo lachend, dus gaan we over op een ander onderwerp: radio.

'In 1985 vroeg de VARA aan mij of ik het natuurprogramma *Vroege Vogels* wilde presenteren. Dat leek mij geen goed idee. Ik wist helemaal niets van de natuur en ook klassieke muziek, het verbindingsstuk tussen de verschillende onderwerpen, was voor mij een compleet andere wereld. Maar de VARA dacht dat ik dat wel zou leren, dus heb ik ja gezegd.' Samen met Inge Diepman werd hij het gezicht van *Vroege Vogels*. 'Ik heb in de twintig jaar dat ik dit – met heel veel plezier – gedaan heb, heel veel over de natuur en klassieke muziek geleerd.' Op televisie was hij regelmatig te vinden als panellid, presentator en verslaggever. Daarnaast heeft hij veel boeken geschreven, voor zowel kinderen als volwassenen. 'Nu ik wat ouder ben, doe ik alleen maar losse dingen. De inspiratie gaat langzamer, stroperiger en soms moeizaam. Daarom is het beter als je niet te ingewikkelde dingen op je bordje neemt.' Het liefst is Ivo baas op eigen schip. Dat is niet altijd het geval. Voor bijvoorbeeld

een musical moet je vaak het bestaande verhaal gebruiken. Het liefst verzin ik de verhalen zelf. Ik ben naast vader ook opa van twee kleinkinderen, van wie ik erg geniet. Ik stuur ze vaak getekende ansichtkaarten, die meestal een vervolgverhaal vormen. Niet dat ik zo fantastisch kan tekenen, maar het verhaaltje erbij moet het goed maken. Ik reis met die verhaaltjes in mijn fantasie door andere tijden. Voor mij is fantasie de kracht van de menselijke geest en daar maak ik dankbaar gebruik van.' <

www.ivodewijs.nl

Pieter Nieuwint en Ivo op een literair variété

Achter de begraafplaats

Stichting Geheugen van Oost verzamelt verhalen over Amsterdam-Oost van (oud-)bewoners en anderen. Alle verhalen zijn te lezen op www.geheugenvanoost.amsterdam, zodat de geschiedenis niet verloren gaat. De IJopener publiceert regelmatig een verhaal. Deze keer het verhaal van Wil Wickel over de betonfabriek aan de Zeeburgerdijk en het driecentenbadje, opgetekend door Frits Slicht.

TEKST: FRITS SLICHT
FOTO: STADSARCHIEF AMSTERDAM

Ten oosten van het eerste, het noordelijke, deel van de Joodse begraafplaats had je toen nog een groot stuk braakliggend terrein. Nu is het ook een deel van het Flevo-park en het Flevoparkbad. Dat braakliggende terrein was één groot speelterrein voor de kinderen.

De betonfabriek aan de Zeeburgerdijk
Helemaal op de punt, aan het eind van de Zeeburgerdijk, had je vroeger de een of andere betonfabriek. In die fabriek maakten ze van die betonkoppen voor heipalen. Op het terrein van dat bedrijf lagen hele stapels met kant-en-klare producten. Je had daar ook een gebouw voor opslag (een soort schuur) waar in de muur een steen zat waarop stond dat daar vroeger aalmoezeniers hadden gebivakkeerd. Op die punt, in die hoek, had je een grote villa staan. Die villa was van de directeur van al die huizen die hier vroeger stonden. Die huizen waren van de brug- en sluiswachters. Het gebied en die woningen waren allemaal van Rijkswaterstaat. Het kanaal, het huidige Am-

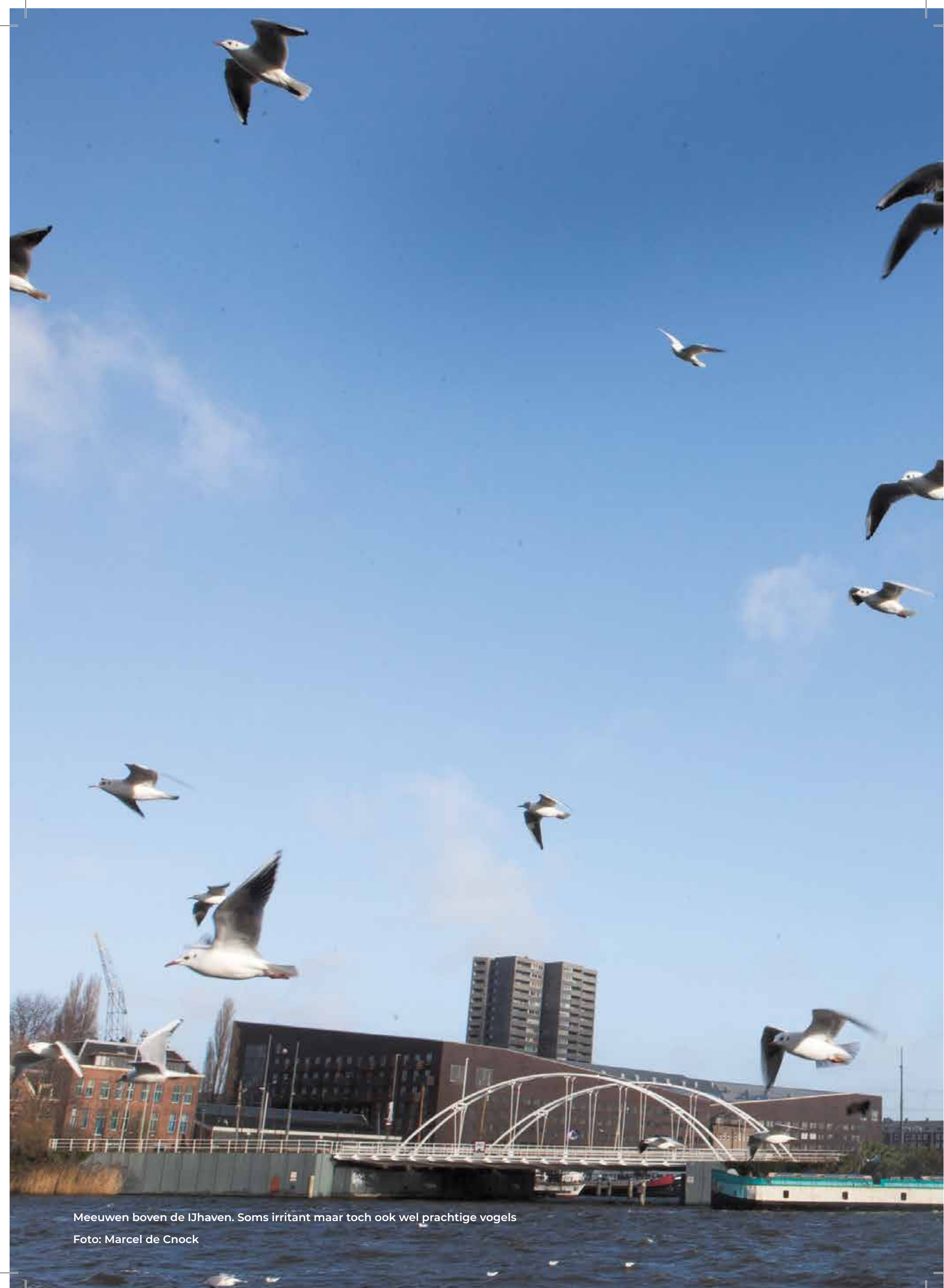
sterdam-Rijnkanaal, werd toen druk bevaren. Voor die mooie villa stond in mijn herinnering een indrukwekkende kastanjeboom, met voor en achter een grote tuin. Tussen de Westelijke Merwedekanaaldijk en de Diemerzeedijk had je sluisen. Ze zijn tegenwoordig nog steeds zichtbaar. Als de Oranjesluisen het zouden begeven, dan gingen deze hoge zeesluisen dicht.

Het driecentenbadje

Bekend in die tijd was natuurlijk ook het driecentenbadje. Om daar te komen, kon je via het zwarte paadje, langs de begraafplaats en over het stuk woeste grond en dan helemaal om de villa van de directeur heen. Voor een schoolkind was dat best nog een heel eind lopen. Je

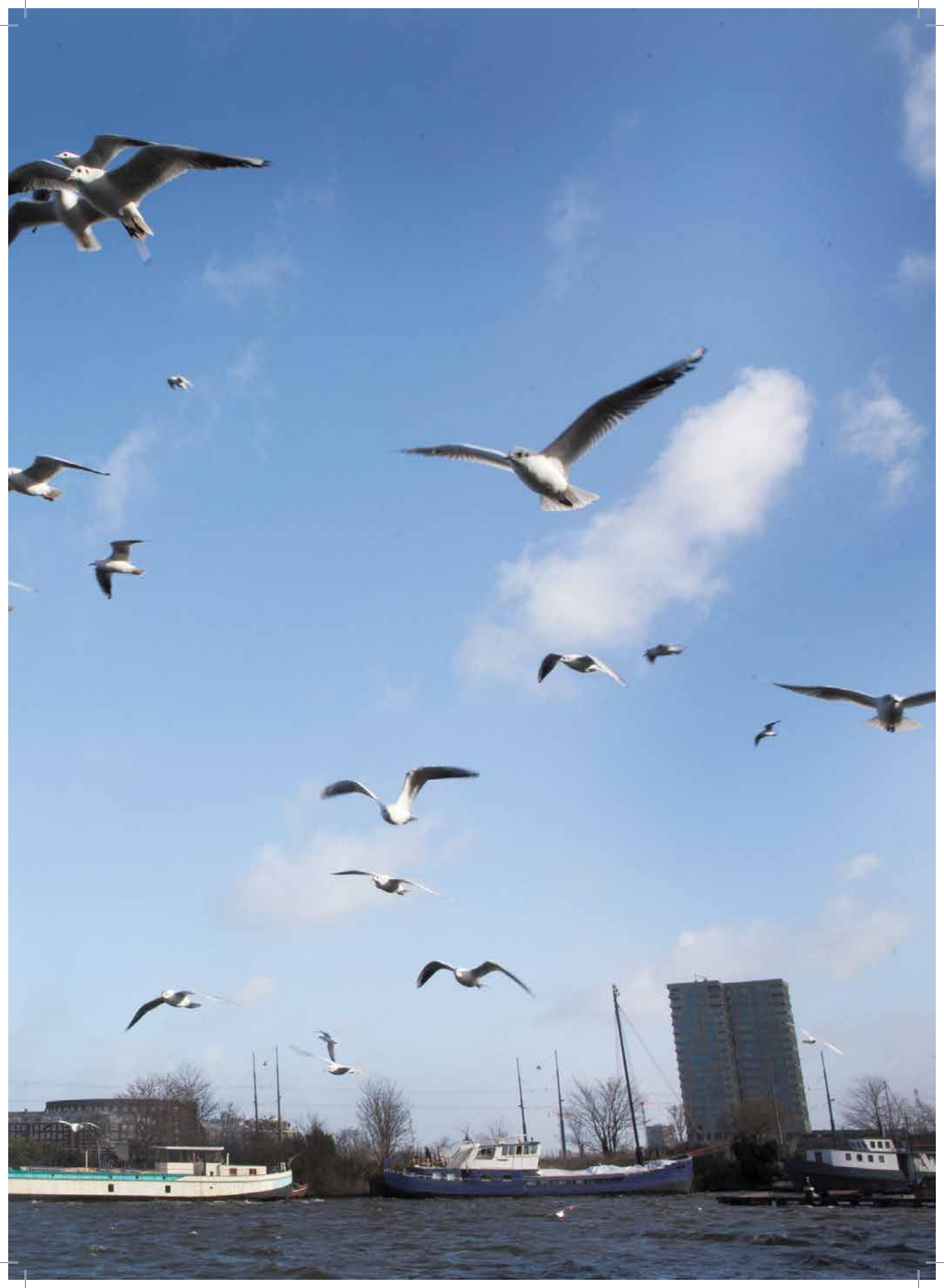
kon natuurlijk ook helemaal over de Zeeburgerdijk en dan de Westelijke Merwedekanaaldijk over, maar dat was nog langer. Gelukkig had de gemeente op een breder stuk, voorbij de villa, een waterkraantje geplaatst. Daar stopte je dan voor een slok water. Op deze plek stond ook een snoepkarretje. <

Meeuwen boven de IJhaven. Soms irritant maar toch ook wel prachtige vogels

Foto: Marcel de Cnock

Terug naar Jongensland

De Duitse fotografe Ursula Schulz-Dornburg (84) werd in de jaren zestig gefascineerd door de ongedwongen sfeer van het Amsterdamse 'Jongensland' aan de Ooster Ringdijk. Bij een Engelse uitgeverij verscheen nu haar fotoboek over de jongetjes van toen en hun zelfgebouwde huizen.

TEKST: REINJAN MULDER
FOTO'S: ©URSULA SCHULZ-DORNBURG/MACK

In de jaren vijftig en zestig lag achter aan de Ooster Ringdijk een ruig en leeg terreintje waar 's zomers de jeugd het voor het zeggen had. Dat wil zeggen: jongetjes in de leeftijd van acht tot een jaar of veertien die van hun ouders naar Jongensland mochten. Ze konden daar van sloophout hutten, huizen en kastelen bouwen zonder dat iemand daar iets van zei. Je kwam er met een pontje over de Ringvaart en je kon er elke dag terecht, totdat de bijzondere vrijplaats in 1980 voor de aanleg van de ringweg moest wijken. Toen was het uit met de pret. Even verderop kwam daar toen Jeugdland voor in de plaats, waar het spelend bouwen met afvalhout niet langer was voorbehouden aan jongetjes. Ook het toezicht erop werd sindsdien wat meer geïntensiveerd.

Het is de gelauwerde, Duitse fotografe Ursula Schulz-Dornburg (Berlijn, 1938) geweest die de paradijselijke vrijplaats die Jongensland ooit was nog tijdig heeft vastgelegd. Bij de Engelse kunstboekenuitgever MACK verscheen onlangs haar fraaie fotoboek *Huts, Temples, Castles*. Hierin heeft ze 67 foto's uit die tijd samengebracht die laten zien waar het – althans volgens haar – om ging in dit legendarische jongetjesparadijs. Niet alleen om de stoere kleine knaapjes die zich daar elke zomer uitgelaten tussen de bomen verzamelden, maar evenzeer om de steeds fluctuerende kunstwerken die hier al improviserend ontstonden. Volgens de fotografe sprak daaruit de ultieme geest van vrijheid die ze in haar eigen land, Duitsland, zo miste.

Collages van sloophout

Het is een interessant boek geworden voor

wie, zoals ik, Jongensland nooit heeft bezocht. En wie het landje wel heeft gekend, zal nu misschien een traantje wegpinken. Want niet alleen levert de aanblik van de vele bouwwerken die op het terrein verrijzen soms bijzonder fraaie collages van vlakken en lijnen op. Ook de sfeer die eruit spreekt, is goed getroffen. Het is de tijd van Provo en happenings, en de fotografe heeft er kennelijk voor gewaakt om volwassenen in beeld te brengen. De enige vreemde wezens op de foto's zijn wat dieren; een aantal kippen, twee geiten en een paar wollige schapen die tussen de constructies rondscharrelen.

In de trant van de *Düsseldorf School* heeft de toen 31-jarige Ursula Schulz-Dornburg van de allermooiste bouwsels eerst frontaal in zwart-wit een aantal uit sloophout samengestelde gevels in beeld gebracht, met aan weerszijden een klein stukje leeg land zodat het lijkt of ze verveeld voor de fotografe poseren. Maar daarna laat ze zien dat die bouwsels ondenkbaar zouden zijn zonder hun bouwers, de tientallen jongens die Jongensland bevolken. Zij worden veel voorzichtiger in beeld gebracht dan hun gebouwen. Soms zie je ze alleen maar uit de verte of van achteren, of als ze ergens moedig over hun hutten heen lopen.

Junkologie

In het woord bij het boek gaat de Engelse architectuurhistoricus Tom Wilkinson in op wat hij de *Junkology* van Jongensland noemt. De leer van het afval. Hij plaatst het Amsterdamse speelterrein tegen de achtergrond van de behoefte aan vrijheid die na de Tweede Wereldoorlog in Nederland en elders zou zijn ont-

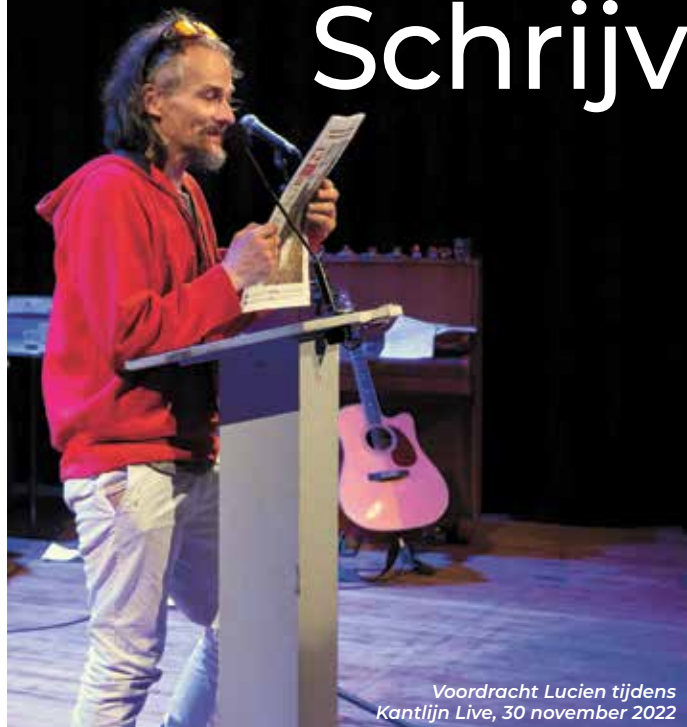
staan en tegenover de vele saaie nieuwbouw die in die grauwe jaren verrees. Het spelen met sloophout en afval op bouwplaatsen zou ooit in Denemarken zijn ontstaan als verzet tegen de fascistische ideologie die dat land toen in zijn greep had. Ook elders in Europa ontstonden zo speelveldjes zoals Jongensland. Jongensland werd al in 1948 gesticht door een gepensioneerde Amsterdamse politiemann, 'meneer Vlaanderen'. Hij was het die royaal voor het bouw materiaal zorgde en zelf een oogje in het zeil hield. Met zijn Jongensland zou hij een beschaafde vorm van anarchie hebben nagestreefd, waarin excessen werden voorkomen en het spelen van kinderen centraal stond.

Vooral dat moet Ursula Schulz-Dornburg hebben aangesproken toen ze in de jaren zestig naar Amsterdam kwam. In Düsseldorf had ze eerder met jonge verslaafden gewerkt en ze was daar nogal afgeknapt op de strakke, moderne architectuur. De Duitse jeugd zou na de oorlog geen kans hebben gekregen om een persoonlijkheid te ontwikkelen, en in Jongensland zag ze hoe het anders kon.

Op haar foto's leven haar jongens zich dan ook vrolijk uit, met hun kinderlijke experimenten. Sommige van hun bouwsels zouden zo in het Stedelijk Museum hebben gekund. Maar ook dat zou bij de vrijgevochten jongetjes van toen natuurlijk al verdacht zijn geweest. <

Ursula Schulz-Dornburg: *Huts, Temples, Castles*. Uitg. MACK books, Londen. Prijs € 45,- en € 50,- (gesign.). Te koop bij o.a. Athenaeum Boekhandel, Huis Marseille, Architectura & Natura en The American Book Center.

Schrijverscollectief Kantlijn

Voordracht Lucien tijdens Kantlijn Live, 30 november 2022

Wie weleens of regelmatig de Daklozenkrant koopt kent de achterpagina met verhalen en gedichten van het Schrijverscollectief Kantlijn. Dit collectief, een groep enthousiaste mensen komt wekelijks samen in de Openbare Bibliotheek op het Javaplein. Voor de IJopener meldde ik mij aan voor deelname aan de workshop. Een bijzondere ervaring.

TEKST: CORRY ZOLL
FOTO: HANS SPRAKEL

Op vrijdagmiddag 20 januari meld ik mij voor de workshop in de bibliotheek op het Javaplein. Mijn komst als redacteur van de IJopener is doorgegeven en ik word verwacht. Helaas zijn er ervaringen met journalisten die na publicatie het resultaat niet toesturen aan het schrijverscollectief. Ik beloof om na het verschijnen van de IJopener een aantal exemplaren af te leveren bij de OBA.

Om te ervaren hoe zo'n workshop verloopt doe ik mee als deelnemer zonder duidelijke voorkennis over wat mij te wachten staat. Langzamerhand druppelen de deelnemers binnen. Ik hou van schrijven en ben heel benieuwd hoe de middag gaat verlopen. Als docent treedt Theo van Treeck op en als min of meer vaste gastheer schrijver René Appel, die zowel bijdraagt aan de inhoud als aan praktische zaken als het verzamelen van de geschreven verhalen. Uiteindelijk zijn we met een gezelschap van acht personen. Het is duidelijk dat de anderen elkaar al kennen en vaker samen hebben geschreven. Er is een bijzondere onderlinge chemie aanwezig. De sfeer is ontspannen en uiteindelijk krijgt iedereen zijn plaats in de groep.

De docent vraagt alle deelnemers aan deze bijeenkomst een boek te noemen dat veel indruk heeft gemaakt en vandaag dit verhaal met de anderen te delen. Er worden romans genoemd, maar ook filosofische en historische boeken van uiteenlopende schrijvers. De opdracht is om op basis van deze impressies een verhaal te maken. Dat kan gaan over het boek dat het meest aanspreekt of over de emoties

en associaties die deze verschillende boeken oproepen. Iedereen is vrij om er een eigen verhaal van te maken.

Ik heb geen grote ervaring met schrijven in korte tijd en daarbij is het vinden van een creatieve flow niet zo makkelijk, maar wel erg leuk. Na het schrijven leest iedereen het verhaal voor en wordt er commentaar gegeven. De verhalen lopen behoorlijk uiteen en zijn soms van grote creatieve kwaliteit. De reacties zijn direct en eerlijk. De teksten worden bewaard om later te bepalen welke in aanmerking komen voor publicatie.

Ik heb een bijzonder leuke middag gehad en zal zeker vaker meedoen aan de workshops.

Schrijverscollectief Kantlijn

Kantlijn is decennia geleden voortgekomen uit een christelijke organisatie die verschillende vormen van creatieve dagbesteding aanbood voor dak- en thuislozen. Vijfeneenhalf jaar geleden is Kantlijn een zelfstandige stichting geworden die schrijfworkshops organiseert voor iedereen die zich in en door het schrijven wil ontwikkelen. Hieruit kwam op zijn beurt het Schrijverscollectief Kantlijn voort.

Het collectief bestaat uit een kleurrijke groep mensen die hun talent in het schrijven van verhalen en gedichten willen ontwikkelen. De deelnemers hebben de wind niet altijd mee: schrijven kan ook een manier zijn om gevoelens en ervaringen te verwerken. Schrijverscollectief Kantlijn produceert inmiddels prachtige teksten. De poëzie en het proza kunnen hard zijn, maar ook grappig en ontroerend, vreemd en verrassend herkenbaar tegelijk.

De workshops vinden op drie verschillende locaties plaats: in Amsterdam-West, -Noord en -Oost. Met een docent en een schrijver komen allerlei mensen bijeen om met elkaar te werken aan nieuwe teksten. Ze zijn gratis en bedoeld voor iedereen van achttien jaar en ouder die wil (leren) schrijven onder de inspirerende begeleiding van docenten afkomstig uit het schrijversvak. Er wordt gezorgd voor koffie en thee. En er is volop aandacht voor elkaars verhalen. Naast de workshops treden de deelnemers ook naar buiten met publicaties en podiumoptredens. Zo vond in november de presentatie van 'Kantlijn live' plaats in literair theater Perdu op de Kloveniersburgwal.

Stichting Kantlijn

De stichting bestaat uit inspirerende docenten, een coördinator, financiële administratie, vrijwilligers en het bestuur. Natuurlijk zijn er voor de organisatorische kant mensen nodig om te zorgen voor geld, locaties en medewerkers. Zo worden de schrijfworkshops en het publiceren en voordragen van de verhalen mogelijk gemaakt. Stichting Kantlijn draagt zorg voor de ondersteuning van allerlei activiteiten op het gebied van schrijven. Kantlijn wordt mogelijk gemaakt door donateurs die Kantlijn een warm hart toedragen. Aanmelden voor een financiële bijdrage kan per mail: schrijverscollectiefkantlijn@gmail.com.

Wil je naar een workshop komen, graag aanmelden op de website: kantlijn.org/#workshops

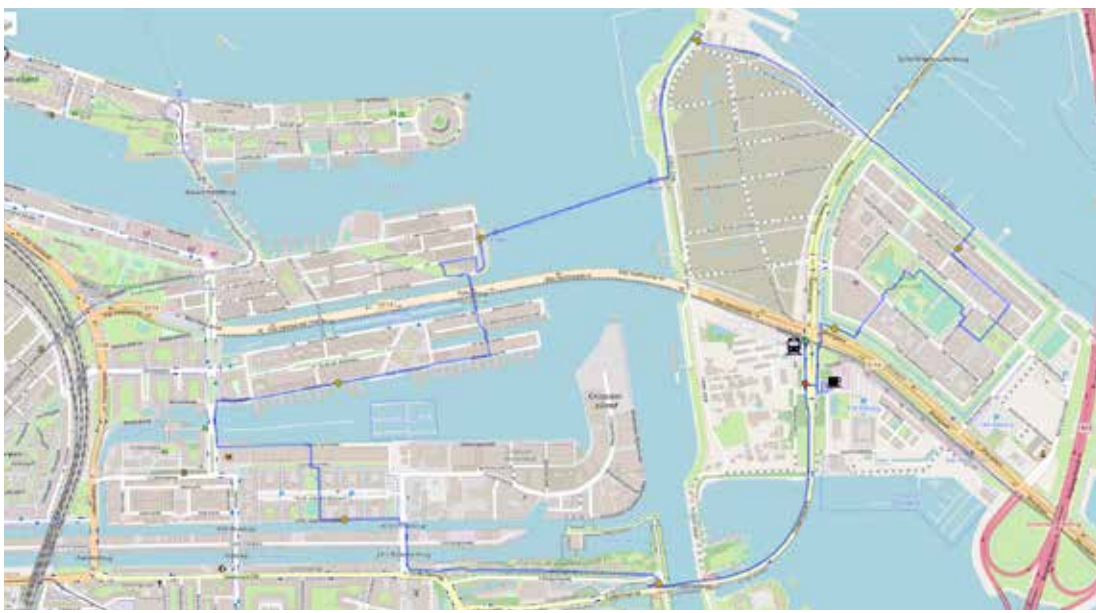
Een uitvaart die bij u past, met veel respect voor allen.

Funeral Quest
uitvaartbegeleiding

Anne-Marie Boogaarts
06 81 81 84 69 (24/7)
anne-marie@funeralquest.nl
www.funeralquest.nl

De 7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Informatie

Lengte wandeling: ongeveer 7,5 kilometer
 Start- en eindpunt: halte tram 26 of bus 37 op ZBE
 Pontverbinding Sporenburg (OHG) - Sluisbuurt (ZBE): ma-vrij 07-19 uur, om de 20 minuten. Let op! In het weekend vaart het pontje niet!
 Gekozen horeca: Eiburgh Snacks bij eindpunt wandeling op ZBE

TEKST EN BEELD: GOOS VAN DER SIJDE

Oostommetje: met de pont

De nieuwe pontverbinding tussen het Oostelijk Havengebied (OHG) en Zeeburgereiland (ZBE) is voor de IJopener aanleiding voor een leuke rondwandeling. We starten bij de haltes van tram 26 en bus 37 op het Zeeburgereiland, waar ons straks aan het einde van de wandeling een heerlijke verrassing wacht.

De eerste paar honderd meter moeten we even doorbijten. Door werkzaamheden kunnen we nog niet langs de Zuider IJdijk naar de Amsterdamse Brug wandelen, maar moeten we meteen van de bus/tramhalte het viaduct op richting de Amsterdamse Brug. Uitkijken voor fietsers! Het Amsterdam-Rijnkanaal steken we over, nemen dan meteen de luie trappen omlaag en wandelen zo de Zeeburgerdijk op. Eeuwenlang was dit de oude toegangsweg vanuit het oosten de stad in. We passeren Herberg Zeeburg, een rijksmonument uit de zeventiende eeuw, waar nu drie gezinnen wonen. Het is het oudste gebouw van de Indische Buurt.

De Zeeburgerdijk was ook de route waarlangs boeren vroeger hun vee voor de slacht naar de stad brachten. We lopen de Architectenbuurt binnen, die is gebouwd op het voormalige abattoir van het Veemarkterrein. Op het Hildo Kropplein staan twee mooie kunstwerken die herinneren aan de tijd dat hier vee werd verhandeld en geslacht. Daarna wandelen we langs de Entreporthaven met de voormalige pakhuizen Maandag tot en met Zondag (nu woningen) en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. Midden in de Entreporthaven ligt het groene, drijvende eiland 'De Oceaan', een project van antirookmagiër Robert Jasper Grootveld. Vrijwilligers van de Stichting Blijven Drijven onderhouden dit eiland.

We wandelen het Borneo-eiland op en slaan linksaf, richting eerste loopbrug. Vanaf die brug heb je een mooi uitzicht op de achtergevels van de Scheepstimmermanstraat. Gewild bij architectuurliefhebbers die graag kijken naar de variatie aan woningtypes en gevels, een gevolg van het vrije bouwen dat hier was toegestaan.

Via de hoge rode loopbrug (de Python) komen we aan op het Keesje Brijdeplantsoen op Sporenburg. Het eenvoudige oorlogsmonument

voor Keesje Brijde, een wit kruis, is een bezoek waard. Het jongetje werd in de hongerwinter van 1944 doodgeschoten toen hij op zoek was naar kolen. We vervolgen onze tocht naar de kop van Sporenburg en passeren het grappige kunstwerk 'Fragment van een huiskamer, verkleind naar 88%' van Mark Manders. Even verderop ligt de aanlandingsplaats van de nieuwe pont naar de Sluisbuurt. We stappen op.

Naar de overkant

Tijdens de overtocht naar Zeeburgereiland worden we getraakteerd op weidse uitzichten: op het Binnen-IJ, het KNSM-eiland, en natuurlijk de hoge kranen die bouwen aan de eerste verdiepingen van de hoogbouw van de nieuwe Sluisbuurt. Het uitzicht zal over een jaar al heel anders zijn.

Op Zeeburgereiland wandelen we linksaf de Zuider IJdijk op en genieten van het uitzicht richting centrum en het Buiten-IJ met de Schellingwouderbrug.

We vervolgen onze weg door rechtsaf te slaan naar de nieuwe Sportheldenbuurt. De ronde tanks van de voormalige rioolwaterzuivering staan nog als bakens van het verleden midden in deze wijk. Tot 2006 waren ze nog in werking, en wij kunnen ons de penetrante geur, die in de zomer bij mooi weer (oostenwind!) de Indische Buurt in woei, nog goed herinneren. Middenin de Sportheldenbuurt liggen scholen, sportterreinen, een sporthal en niet in de laatste plaats het Zeeburg Skate Park, het grootste skateboardterrein van Europa.

We sluiten onze wandeling af met een frietje bij Eiburgh Snacks, de snackbar die geroemd wordt vanwege de kwaliteit van zijn patat. Het smaakt inderdaad heerlijk. Maar is het ook gezond? Op betersport.nl is te zien dat we bij 4 km/u en twee uur wandelen ongeveer 500 kcal hebben verbrand. Een gemiddelde portie patat bevat ongeveer net zo veel kcal, dus het kan net! Maar met mayo erbij zit je er wel boven... <

Herberg Zeeburg

Hildo Kropplein

Kop Sporenburg met kunstwerk

Het pontje naar de Sluisbuurt

Eiburgh Snacks

Skatebaan Zeeburgereiland

Op het puntje van je stoel

Cis Meijer is een succesvol schrijver van jeugdthrillers. Ze duikt diep in de beleveniswereld van tieners en laat hen ademloos de pagina's omslaan om niets van de avonturen van haar hoofdpersonen te missen. Op middelbare scholen is ze een veelgevraagde gast: 'Het kan veel tieners niet spannend genoeg zijn.'

TEKST: ELINE CRIJNS
FOTO: MARCO NAUTA

Cis Meijer (1970) heeft de vaart erin zitten; sinds ze in 2014 debuteerde met haar eerste jeugdthriller *Verdoofd*, heeft ze meer dan tien titels uitgebracht. Ze schrijft jeugdthrillers in de serie *Politie niet betreden* voor de leeftijdsgroep vanaf 12 jaar. Voor kinderen in de basisschoolleeftijd maakte ze de detectiveserie *Team 3* en voor kinderen met dyslexie is er *Niet waar!* over nepnieuws.

De jeugdthrillerschrijver kiest voor actuele (jeugd)thema's als online games, groepsdruk, machtsmisbruik en de invloed van sociale media. Chantage en geweld schuwt ze niet. Soms vloeit er bloed en niet iedereen haalt levend het einde van haar verhalen.

Haar hoofdpersonen zijn zo herkenbaar als de girl next door en worstelen – net als volwassenen – met vriendschap, vertrouwen, verraad, boete en schuld. De huis-tuin-en-keukensetting van de boeken maakt dat de tienerlezer zich maximaal kan inleven; het kan op jouw school gebeuren of in de buurt waar jij woont en het kan jou dus ook overkomen. Dat realisme maakt het bloedstollend spannend, ook voor kinderen die wel wat gewend zijn in het aanbod van films, series en games.

Meijer schrijft niet alleen vanuit het ik-perspectief van haar jeugdige helden, maar laat je

ook in het hoofd van de dader kijken. Zo richt ze de spot op het gevaar. *'Ik sta hier krap, maar verdekt opgesteld. Ik trek mijn handschoenen aan om straks geen sporen achter te laten, en pak mijn mes. Just in case.'*

De jeugdthrillers zijn aanlokkelijk vormgegeven. De pagina's bestaan niet alleen uit gewone tekst, maar ook uit appberichten, handgeschreven briefjes en e-mails. De boekomslagen tonen een silhouet van een tiener rennend door een donker bos of vol suspense met een hand tegen het raam gedrukt. Om de boeken zit een dik rood-wit gestreept elastiek met de tekst POLITIE – NIET BETREDEN. Op de gelijknamige website kunnen young-adults meer spannende boeken vinden voor hun leeftijdsgroep. Voor in elk boek zet Meijer een schrijfwedstrijd voor de lezers.

Wat is het geheim van je succes?

'Ik probeer dicht bij de belevingswereld van jongeren te komen. Ik probeer in hun hoofd te stappen en te bedenken wat ze meemaken en voor wat voor dilemma's ze komen te staan. Vriendschap is bijvoorbeeld heel belangrijk. Maar wat als die niet lekker loopt of je wordt buitengesloten of gepest? Of wat als je voelt dat je een vriend moet gaan verraden? Dat soort

ingrediënten zijn belangrijk voor jongeren. Ik kijk hoe ik die kan toepassen in een verhaal op zo'n manier dat je daar heel erg spanning in krijgt. Tijd is daarbij een belangrijk element; de hoofdpersonages moeten iets oplossen voor het te laat is.'

Er staat geen leeftijdswijzer op de boeken, zoals bij de Kijkwijzer. Op welke leeftijden richt je je bij het schrijven?

'Ik geef niet precies aan hoe oud de hoofdpersoon is, zodat de lezer dat een beetje zelf kan inschatten, afhankelijk van zijn eigen ervaringen met bijvoorbeeld verliefdheid en vriendschappen. Ik probeer de gebeurtenissen zo te kiezen dat de jonge lezer er vaak nog een beetje tegenop kijkt. Omdat het interessant is wat iemand die net iets ouder is, soms stiekem, doet. De hoofdpersoon kan bijvoorbeeld een oudere broer of zus hebben die naar een feest gaat, waarbij zij dan een inkijkje krijgt door een ID te pikken. Een tipje oplichten van de sluier van mysteries voor opgroeiende jongeren, daar denk ik hard over na bij het schrijven.'

Leef je je in door na te gaan hoe je zelf was op die leeftijd?

'Als ik schrijf over een personage dat een stuk-

je van mij heeft, kan ik er makkelijker over schrijven. Over de boze of verdrietige gevoelens. Mijn ouders gingen uit elkaar toen ik kind was, dat vond ik hartstikke moeilijk, maar dat mocht niemand aan mij merken. Ik voelde me heel erg verraden, want ik had nooit verwacht dat dat zou gebeuren. Het heeft veel indruk gemaakt. Ik schreef in het begin van mijn schrijverschap onbewust vanuit een personage met maar één ouder. Ik zat zelf vroeger vaak alleen met mijn moeder aan tafel te eten. Die gevoelens gebruik ik. Of hoe ik me voelde toen mijn basisschool-vriendengroepje me een keer naar voren duwde om iets te doen wat ik niet wilde, maar dat ik dat niet durfde zeggen. Dat is toen een rotervaring geweest, maar nu zet ik dat positief in. Ik kan daardoor goed bij bepaalde gevoelens die voor veel jongeren herkenbaar zijn.'

Die gevoelens zijn tijdloos, maar je gebruikt ze vooral in de wereld van nu en met de media van nu?

'De (sociale) media die jongeren gebruiken zijn een hele belangrijke factor. In hun leven en dus ook in mijn boeken. Ik heb zelf jarenlang als video-editor gewerkt voor nieuws-items en crimeseries, dus ik heb er affiniteit mee. Ik heb er zeventien jaar met mijn neus bovenop gezeten en het belang gevoeld van goede verhalen maken die kijkers informeren.'

Je hebt een dochter van vijftien, leer je ook van haar?

'Ik leer heel veel van haar. Alleen al hoe ze reageert als ik iets tegen haar zeg over het maken van huiswerk. Zo'n dialoog kan rechtstreeks in een verhaal terecht komen. Ik lees wel eens stukjes aan haar voor en vraag dan of zij zo met haar vrienden praat. Als niet klopt wat ik heb opgeschreven volgens haar, is dat omdat het iets is waar ze het niet over hebben of wat ze niet op die manier zouden zeggen. Dan geeft ze een voorbeeld waar ik veel aan heb en schaaft ik het bij. En ik leer ook dat er dingen zijn die ze in het echt niet tegen elkaar zeggen, maar die alleen per app besproken worden.'

'Ik probeer dicht bij de belevingswereld van jongeren te komen'

Hoe weet je wat jongeren spannend vinden?

'Eigenlijk zijn het simpele dingen die wij ook als volwassenen eng vinden. Bijvoorbeeld het idee dat je alleen bent, maar dat je je niet alleen waant, dat je het gevoel hebt dat er iemand rondsluipst. Of dat je opgesloten bent. Ik pols ideeën ook bij scholen waar ik soms wel twee keer per week in de klas kom. Dan lees ik

een stukje voor uit een nieuw manuscript en vraag wat ze ervan vinden en of ze het spannend vinden. Daar krijg ik heel leuke antwoorden op. Of ik vraag waar ze vinden dat mijn volgende boek over moet gaan. Zo wees een meisje mij op de dramaserie *Squid Game* en daar is mijn laatste boek *Game on*, over tieners die meedoen aan een gruwelijk YouTube-spel, uit ontstaan.'

Waarom heb je gekozen voor het genre van de jeugdthriller?

'Het begon met voorleesverhaaltjes schrijven voor mijn peuter. Die waren zo knullig dat ik besloot een schrijfcursus te volgen. Daarin moest ik een spannend kort verhaal schrijven waarin de hoofdpersoon bij elke scène voelt dat er een lijk in de kast zit. Ik bleek dat spannend schrijven heel leuk te vinden, maar wat ik schreef was veel te eng voor de achtjarige die ik in gedachten had. Dus ik moest mijn hoofdpersoon ouder maken en toen klopte de puzzel. Daaruit is mijn eerste jeugdthriller ontstaan.'

Hou je zelf van spanning?

'Ik ben heel gevoelig; ik barst als eerste in huilt uit in de bioscoop of bij een bruiloft. Mijn emoties liggen erg aan de oppervlakte. Ik krijg buikpijn als het slecht met iemand gaat. Maar in mijn verhalen ben ik zelf de regisseur. Als ik iets spannends schrijf, kan ik zelf bepalen hoe het afloopt. Ik vind het interessant om die spanning te doorleven en te onderzoeken. Als kind keek ik ook naar horror, vanwege de kick die de adrenalinerush geeft, ook al kon ik er niet van slapen.'

Waar werk je nu aan?

'*No escape* verschijnt komend najaar. Het gaat over de prestatiedruk die veel jongeren voelen. Overal waar ik kom op scholen merk ik dat, terwijl het moeilijk is om op niveau te blijven na de coronajaren. Ik laat zien hoe verschillende typen personages daarmee omgaan. Totdat een van hen plots is verdwenen. Is ze weggelopen of is er iets anders aan de hand?' <

De laatste twee titels in de Politie niet betreden-serie:

Game on – Cis Meijer – Uitgeverij De Fontein – 240 pagina's – € 15,99

Blackmail – Cis Meijer – Uitgeverij De Fontein – 224 pagina's – € 16,99

EEN UITNODIGING...

...TOT OPONTHOUD

de boekhandel van Pampus – van Eesterenlaan 17 – app ons 06 1544 8310 – ☎ 419 3023

De initiatiefnemers van Doe Je Mee, met uiterst rechts Margot Ruijter en in het midden Mark Vermeer

Doe Je Mee op IJburg

Het was een geanimeerde avond half december in de FlexBieb, waar Doe Je Mee aan het aanwezige publiek ideeën voorlegde om vitale ouderen in IJburg meer met elkaar in contact te brengen. Margot Ruijter, een van de initiatiefnemers, leidde de avond. IJopener sprak met haar en mede-initiatiefnemer Mark Vermeer.

TEKST: JOYCE HES
FOTO: BJÖRN MARTENS

Na een hartelijk welkom in haar huis aan de Zwanenbloemstraat, stelde ik Margot en Mark meteen de hamvraag: Waarom zo'n initiatief? Want is er niet genoeg in IJburg aan voorzieningen en ontmoetingsplekken? En konden ze het verschil met wat bekend staat onder Stadsdorp aangeven? Beiden waren daar duidelijk over: IJburg heeft te maken met een groeiende groep mensen die hier kwamen wonen toen ze jong waren en een gezin hadden. Maar inmiddels zijn de kinderen uitgevlogen en vragen ze zich af wat ze naast hun eventuele werk en/of gezin met hun energie gaan doen en hoe de toekomst als senior er wat dat betreft uit gaat zien. Margot is hier zelf een voorbeeld van. Ze woont al zestien jaar in IJburg, heeft geen kinderen maar had wel werk dat ze aan het afbouwen is. Ze vroeg zich toen af hoe ze haar expertise als klinisch arbeids- en organisatiepsychologe kon inzetten op vrijwillige basis.

Hoe het zo is gekomen

Margot is opgegroeid in Limburg in een café dat haar ouders dreven en waar de kinderen meehielpen en serveerden, en als er niets te doen was aan een tafel een puzzeltje deden. 'Ik was altijd met ouderen om me heen', aldus Margot, 'En dat was de gewoonste zaak van de wereld.'

Vlak voor corona was ze nog actief in Gronin-

gen met een project Gezond oud worden en in de gemeente Ouder-Amstel heeft ze ook een project opgezet voor vijfenvijftigplussers. Zo wilde ze een markt realiseren, om vijfenvijftigplussers te laten meedenken over waar behoefte aan was. Helaas gooide corona roet in het eten. Margot zag mogelijkheden in IJburg juist ook voor mensen zoals zij en is gewoon bij wat bekenden en onbekenden langsgegaan met haar ideeën. In mei 2022 heeft ze zo kennisgemaakt met een fysiotherapeut in de buurt die al langer nadacht over het thema ouderen en activiteiten, een politicus uit de stadsdeelcommissie, mensen die hij weer kende uit de politiek en zijn straat en Mark van IJburg Boeken. En zo werd de eerste bijeenkomst belegd in de tuin van Margot. Daar werd gefilosofeerd over het waarom en vooral het hoe van zo'n initiatief en vervolgens in kaart gebracht wat er eigenlijk al was. Dat bleek best veel maar nogal versnipperd en niet speciaal gericht op de doelgroep.

Activiteiten

Op digitaal platform Hallo IJburg kwam een bericht over het initiatief Doe Je Mee met de vraag of men belangstelling had om samen dingen te ondernemen, maar daar kwamen onvoldoende reacties op. Margot benaderde Evelien de Roos die tien jaar geleden een Stadsdorp in IJburg had opgezet en geleid. Helaas

was dat initiatief na verloop van tijd ter ziele gegaan. Zoals Mark in ons gesprek aangaf: de tijd was waarschijnlijk gewoon nog niet rijp. Daarbij wil Doe Je Mee uitdrukkelijk de kracht zoeken bij mensen zelf. Het stadsdorp was ook meer gericht op juist ouderen die niet meer zo vitaal zijn en elkaar kunnen ondersteunen. Diverse partijen die van alles ondernemen in IJburg, zoals Vrijburcht, Dynamo en Factor IJ, hebben op de avond hun aanbod toegelicht. Daarna werden tafels gemaakt waar je kon aanschuiven zoals de tafel 'borrelen en eten', de tafel 'cultuur', de tafel 'wandelen', de tafel 'sociaal' en ook een tafel voor degenen die als hobby hadden om (in koud water) te zwemmen. Inmiddels zijn al groepjes gestart en komen er in het voorjaar buitenactiviteiten bij.

Communicatie en ruimte

Op langere termijn zoekt de groep een leuke ruimte en ook een geschikt communicatieplatform. Tot nog toe is dat Hallo IJburg. Om de vaart erin te houden, organiseren ze begin maart weer een bijeenkomst in de FlexBieb, waar iedereen die dit leest natuurlijk van harte welkom is. <

www.halloijburg.nl;
www.facebook.com/halloijburg
Contact: info@doe-je-mee.com

Leren van je geschiedenis

Ieder mens draagt geschiedenis met zich mee. Je familiegeschiedenis, je geboorteplaats en die van je ouders behoren tot je persoonlijke geschiedenis, en via jou ook tot die van de maatschappij. Opleidingsniveau, werk en inkomen, religie en politieke ideologieën vormen belangrijke elementen van die sociale geschiedenis. Voor kennis van die geschiedenis is er een speciale onderzoeksplek.

TEKST: CORRY ZOLL

FOTO'S: MARCEL DE CNOCK EN HANS VAN BEEK/ATELIER PRO

Aan de Cruquiusweg staat het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG), gevestigd in een voormalig cacao-pakhuis uit 1961, waar heel veel collecties te vinden zijn over allerlei sociaal-historische thema's. Deze collecties – zoals foto's, documenten, handschriften – hebben betrekking op zowel Nederlandse als internationale geschiedenis. Het IISG is opgericht in 1935 en sinds 1979 een instituut van de KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen). Het beheer van de collecties is ondergebracht bij de onafhankelijke Stichting IISG, die ook eigenaar van de collecties is. Het archief en de bibliotheek zijn een belangrijke bron voor wetenschappelijk onderzoek. Maar het materiaal is ook beschikbaar voor een school- of studieopdracht, en voor een persoonlijk onderzoek. Veel is digitaal te raadplegen op de IISG-website, maar iedereen is ook welkom in de studiezaal om archiefmateriaal, boeken, tijdschriften en beeld- en geluidsmateriaal in te zien.

Rijk archief

Werk en arbeidsverhoudingen zijn centrale thema's in het IISG onderzoek. Met de recente veranderingen op de arbeidsmarkt en in de arbeidsverhoudingen, en de toenemende inkomens- en vermogensongelijkheid wordt het standaardwerk van Karl Marx, *Het kapitaal*, nu weer vaker door politici, journalisten en economen van de plank gehaald. Marx beschreef hoe kapitaal en arbeid in de politieke economie van het kapitalistische systeem met tegengestelde belangen tegenover elkaar staan. En hoe de rol van arbeid in de productie structureel werd ondergewaardeerd. Het archief van Marx en zijn collega Friedrich Engels ligt in het IISG. Zo is een losse, door Marx handgeschreven pagina van het boek een van de bijzonder objecten die te vinden zijn in het archief van het IISG.

Over veel sociale vraagstukken die vandaag de dag nog steeds of opnieuw spelen en soms ook weer sociale en politieke crises veroorzaken, is historisch materiaal bij het IISG te vinden. Diverse politieke partijen, vakbonden en verschillende maatschappijkritische organisaties hebben er hun archieven ondergebracht. Zo is er bijvoorbeeld historisch materiaal te vinden over de strijd voor betaalbare woningen. Al decennia lang is huisvesting een indringend maatschappelijk probleem waar uiteenlopende organisaties en personen zich sterk voor hebben gemaakt. Meer dan honderd jaar geleden ontstonden woningcorporaties vanuit een solidariteitsgedachte. In Amsterdam heeft Floor Wibaut vanuit de SDAP (de voorloper

van de PvdA) veel gedaan op het gebied van de volkshuisvesting, door betaalbare arbeiderswoningen te laten bouwen ('Wie bouwt? Wibaut!'). Ook zijn archief vind je op de Cruquiusweg 31.

Daarnaast is er veel te vinden over migratie, zoals over de jaren dat er arbeidskrachten uit Zuid-Europa, Turkije en Marokko werden aangetrokken. Er zijn archieven van de organisaties die buitenlandse arbeiders oprichtten om hun belangen te verdedigen. De geschiedenis van migratie en de migratiegolven geeft mede vorm aan de huidige samenleving. Op het gebied van racisme en slavernijverleden wordt samengewerkt met onder andere de Black Archives. Zo heeft het IISG ook archieven van de plantages waar de slaafgemaakten te werk werden gesteld. Er is veel samenwerking met andere archiefinstellingen, wat door de digitalisering ook steeds eenvoudiger is geworden.

Vrienden van het IISG

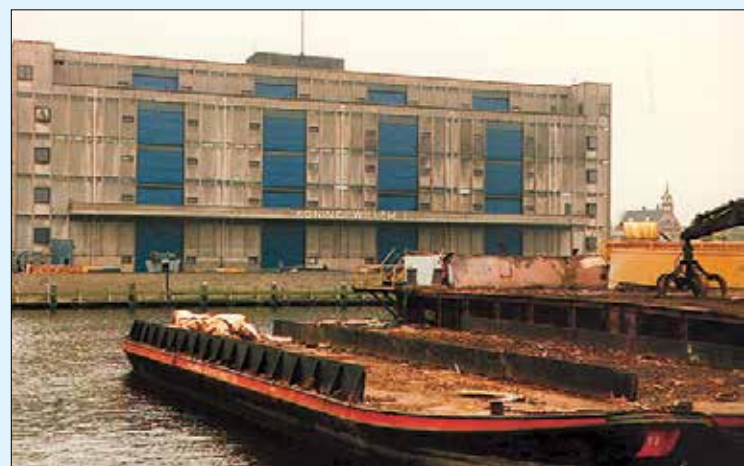
Het is mogelijk om het IISG te ondersteunen door Vriend van het IISG te worden. De Vrienden van het IISG vormen een bont gezelschap van oud-medewerkers, mensen met een passie voor sociale geschiedenis en wetenschappers die een band met het instituut hebben. Het IISG stelt het ook erg op prijs wanneer meer mensen uit de buurt het IISG zullen vinden: iedereen is welkom als nieuwe vriend. De bijdragen van de Vrienden worden ingezet

voor de aankoop of conservering van bijzondere collecties die niet uit het normale budget kan worden bekostigd. Het enthousiasme, de inzet en betrokkenheid van de Vrienden wordt zeer gewaardeerd en zij vormen een onmisbare schakel met de buitenwereld. Tweemaal per jaar wordt er voor de Vrienden een bijeenkomst georganiseerd waar nieuwe aanwinsten in de collectie worden gepresenteerd. Je kunt vanaf € 25 per jaar vriend worden. <

www.iisg.amsterdam/nl

De vrienden van het IISG, januari 2023

▲ Het cacao-pakhuis

▼ IISG gebouw nu

De stem van Oost

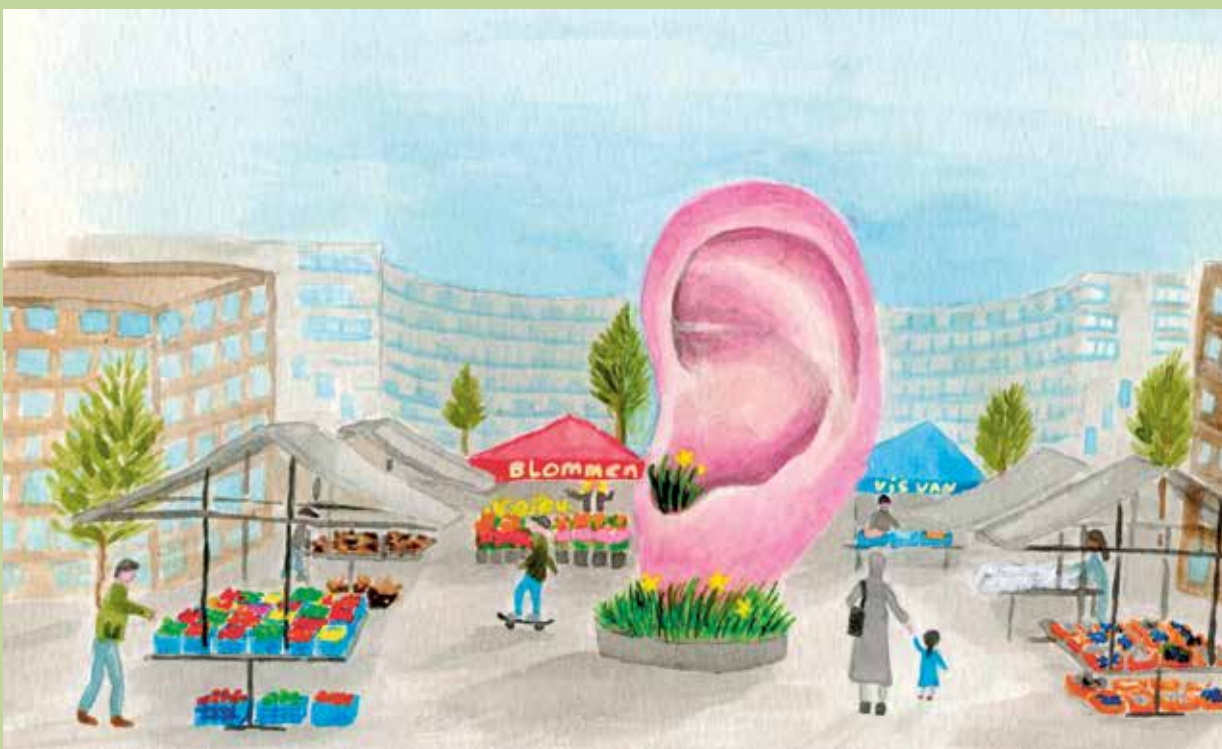
Fietsers wiegend
het Azartplein
bij avondlicht
gekras van skateboards
op de kademuur
narcissen
geel dat onverwoestbaar
opspat uit
bevroren aarde
en ik wist
dit is de kleur
van Oost

Visboer in de Javastraat:
'Twee makrelen en ach kind
wat draag je een leuke blouse
vandaag'
Een man lacht, domweg gelukkig
in de Dapperstraat
een Syrische vrouw taalles
op het Krugerplein
'In Damascus was ik mens
hier ben ik schaduw'
en ik wist
ik hoor de stemmen
van Oost

Een vriend die zegt:
'Mijn vader is overleden
zijn leven lang
een man van Oost
hij keek nog één keer
naar de hemel
voor hij stierf'
en jij, de liefste,
die je fiets uitlaadt
boodschappen
naar binnen brengt
en vraagt:
'Zullen we hier
nog even blijven?'
en ik wist -

MICHEL VAN DIJK
(met dank aan J.C. Bloem)

ILLUSTRATIE: MARNA VAN HALL

Nieuw theehuis

Het Flevohuis heeft sinds kort een theehuis met een groot terras aan de prachtige binnentuin. Voor het weekend zijn er genoeg vrijwilligers, maar doordeweeks is het helaas gesloten. En dat vinden bewoners, revalidanten en hun bezoek erg jammer.

TEKST: TINEKE KALK

Op een grauwe doordeweekse dag zit ik met vrijwilligerscoördinator Marty Bosch in het theehuis. We hebben kartonnen bekertjes thee en koffie meegenomen uit de automaat, die vlakbij de ingang van het Flevohuis staat. Als ik hoor dat er in het weekend in het theehuis een advocaatje wordt geschonken, betreur ook ik dat er doordeweeks geen vrijwilligers aanwezig zijn. Een kroketje erbij had ik trouwens ook wel gelust. 'Heeft het met de coronacrisis te maken dat er onvoldoende vrijwilligers zijn om het theehuis ook doordeweeks open te houden?' Marty Bosch schudt haar hoofd. 'Het Flevohuis is recent verbouwd. De kantoren zijn naar boven verhuisd en hier beneden is dus een theehuis gekomen. Voor zo'n nieuwe activiteit heb je echter nieuwe vrijwilligers nodig. We hebben er best wel veel, in totaal ruim honderd. Maar die zijn al elders aan het werk. Tijdens de coronajaren zijn er gelukkig nauwelijks vrijwilligers afgevallen. Er waren vooral vrijwilligers die ontzettend teleurgesteld waren dat ze niet mochten komen werken.' Het valt Marty op dat zich tegenwoordig een nieuwe groep vrijwilligers aanmeldt: jonge mensen met een baan. Soms kennen ze het Flevohuis al omdat hun oma of opa hier heeft

gerevalideerd of gewoon. Anderen geven aan dat ze iets voor de maatschappij willen doen. Bij elke vrijwilliger die zich aanmeldt kijkt Marty niet alleen naar diens motivatie, maar ook naar wat past en vooral of zij/hij zich voor langere tijd wil verbinden voor liefst een dagdeel per week. Voor het doordeweeks 's middags van 13-17 uur openhouden van het theehuis zijn tien vrijwilligers nodig. De gastvrouwen en -mannen werken namelijk altijd met zijn tweeën, zodat ze naast het bedienen ook nog tijd hebben om aandacht te besteden aan de bezoekers. Voordat ze beginnen krijgen alle vrijwilligers eerst een training. Tijdens de inwerkperiode wordt na vier keer gekeken of het wederzijds bevalt. Ik kijk naar buiten, naar het grote buitenterras dat er nu verlaten bij ligt, en stel mij een mooie doordeweekse voorjaarsmiddag voor. 'Mag ik dan nog een keer terugkomen voor dat advocaatje met kroketjes?' Die vrijwilligers, die komen er vast wel! Heb je zin om gastvrouw/man te worden in het theehuis, meld je dan aan bij vrijwilligerscoördinator Marty Bosch. <

Telefoon: 06-20330914
e-mail: marty.bosch@zgao.nl

de 7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.
De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/variër gispen 412

jan van beek
EIGENTIJD'S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Vegetarische moussaka

TEKST: MARIJKE BAKKER
ILLUSTRATIE: AFRA BARENTZ

Aubergines vond ik vroeger altijd een moeilijke groente. Dat komt omdat ze niet uit de tijd kwamen waarin ik van mijn moeder leerde koken. Ik moest alle wijsheid uit recepten en kookboeken halen. 'Snijden, bestrooien met zout, uit laten lekken.' Bij mij lekte er niks. Of: 'bestrijken met olie en bakken in de oven of de pan.' Moddervette plakken of zeemleren lapjes hield ik over. Maar nu heb ik een methode gevonden waarmee de aubergines sappig en smakelijk blijven. Daarmee maak ik deze moussaka met bechamelsaus.

Moussaka, een van oorsprong Grieks gerecht, wordt meestal bereid met lamsgehakt, maar dit mengsel van quinoa en zwarte linzen is daar een goede vegetarische vervanging van. Je kunt het makkelijk van tevoren bereiden. Het is een prima gerecht voor als je gasten verwacht. Je bewaart de moussaka dan in de koelkast. Als je gasten arriveren schuif je hem een half uur in de oven en kun je aan tafel.

Voor 4 personen:

100 gram quinoa
100 gram zwarte linzen
1 ui
3 teentjes knoflook
2 aubergines
300 ml gezeefde tomaten uit pak of blik
sap van een halve citroen

Voor de bechamelsaus:

0,5 liter melk
50 gram bloem
50 gram boter
200 gram geraspte oude kaas of parmezaanse kaas
2 eieren
olijfolie
tijm, kaneel, zout, peper, nootmuskaat

Verhit de oven op 195 graden. Kook de linzen en de quinoa apart gaar volgens de gebruiksaanwijzing. Snijd de aubergines in de lengte in zes plakken van ongeveer een centimeter dik. Neem een grote pan met ruim kokend water en doe er een scheut olijfolie in. Blancheer de aubergineplakken twee minuten in het water, laat ze dan uitlekken in een zeef. Ze zijn nu een beetje vettig. Leg ze naast el-

kaar op een met bakpapier bedekte ovenplaat en doe ze tien minuten in de oven tot ze een beetje kleuren.

Snijd intussen de ui en de knoflook en fruit die zacht in wat olie. Voeg na zes minuten de tijm, de tomatensaus en het citroensap toe. Laat garen. Voeg de gare quinoa en de linzen, een theelepel kaneel, zout en peper toe.

Neem een ruime, ingevette ovenschaal en doe het linzenmengsel erin. Leg de schijven aubergine er dakpansgewijs op.

Maak nu de bechamelsaus. Smelt de boter, meng met de bloem en doe beetje bij beetje

de koude melk erbij. Roer er de geraspte kaas door en maak af op smaak met zout, peper en nootmuskaat. Ten slotte roer je er de twee losgeklopte eieren door.

Doe de saus bovenop de aubergines. Zet de schaal in de oven en bak dertig minuten. Let op dat de bovenkant niet te bruin wordt. Mocht dat gebeuren, leg er dan een stukje aluminiumfolie overheen.

Met dit gerecht zijn aubergines voor mij een makkelijke groente geworden. En dat niet alleen: ze zijn ook erg lekker zo. <

Gentleman kapsalon

- zoekt u een kapper waar u alle aandacht krijgt?
- maak 24/7 zelf uw afspraak in onze webagenda
- genoeg van grijs haar? ervaar onze natuurlijke kleuren

Levantplein 68 - KNSM-eiland - 020-41 975 41 - www.gentleman.nl

Jazz in de buik van de boot

Saxofonist Arthur Heuwekemeijer woont en werkt op de Zena, het schip met de zeemeermin gelegen aan de Borneokade in het Oostelijk Havengebied. Hij geeft er muziekles, repareert saxofoons en organiseert iedere woensdagavond jazzsessies in Archie's Ship Jazzclub. IJopener praat met hem over zijn passie voor muziek en hoe hij van klassiek opgeleid saxofonist terecht kwam in de jazzscene.

TEKST: GOOS VAN DER SIJDE
FOTO'S: GOOS VAN DER SIJDE EN BJÖRN MARTENS

September vorig jaar bezocht ik vier 'huiskamerconcerten' van het leuke kleine festival 'Jazz en de Walvis' dat jaarlijks plaatsvindt in het Oostelijk Havengebied. Een van de locaties was het vrachtschip de Zena, waar zo'n vijftig muzikliefhebbers zich in de buik van de boot lieten verrassen door de band van de jonge pianist Bnnyhunna, die een mooie mix van jazz, funk en hiphop speelde. Dat wakkerde mijn nieuwsgierigheid aan. Ik verliet opnieuw de wal, monsterde aan op de Zena en vroeg aan Arthur Heuwekemeijer hoe deze prachtige studio tot stand is gekomen. Arthur: 'Ik heb deze vrachtboot samen met mijn partner Mariska Assink in 1997 gekocht van een vrachtschipper die dit schip nog steeds gebruikt voor het geven van de cursus vaarbewijs. Wij woonden toen op een kleine boot en zochten iets ruimers, niet alleen om te wonen maar ook om onze activiteiten als kunstenaars goed te kunnen uitvoeren. We knapten de boot op en toverden het vrachtruim om in Studio Zena. We gebruikten veel hout en oosterse accenten. De ruimte heeft een prettige akoestiek en is prima geschikt voor mijn muzieklessen en workshops.'

Wanneer is jouw passie voor muziek ontstaan?

'Eigenlijk al heel vroeg. Vooral mijn moeder maakte zich sterk om ons – mijn broer, zus en mij – met allerlei vormen van kunst kennis te laten maken: cursussen beeldhouwen, schilderen, boetseren, en muziek. Zij zorgde

ervoor dat er een piano in huis kwam, hoewel zijzelf niet uit een muzikale familie kwam. Wij woonden toen in Baarn omdat mijn vader daar werkte bij Polygram International (Philips) als klanktechnisch adviseur. Hij beluisterde en keurde muziekopnames en checkte bijvoorbeeld of de muziekpartituur door de muzikanten goed werd gespeeld. En grappig detail, zijn vader Toon – mijn opa dus – was muzikuitgever en zijn broer Piet violist en directeur van het Concertgebouworkest, en later artistiek directeur van de NOS. Dus muziek zat wel in de familie.'

Wanneer ben je begonnen met een muziekinstrument?

'Door mijn ouders werd ik meegenomen naar een uitvoering door de plaatselijke harmonie met kerstliederen in de Nicolaaskerk te Baarn. Het donkere, warme geluid van al die klarinetten in het orkest maakte diepe indruk op mij. Toen 'Ere Zij God' gespeeld werd – een simpele melodie met een mooie harmonie – hoorde ik de diepte van zo'n harmonieorkest, nou, je kon me wegdragen. Een magnifiek geluid. Toen zei ik tegen mijn vader, dat wil ik ook. Dat mocht, maar hij stelde wel voorwaarden: "Je moet iedere week naar les, en je moet het minstens volhouden tot je naar de middelbare school gaat. En als je niet door wil, dan verkopen we je klarinet weer." Zo begon ik op mijn negende met klarinet.

Tijdens mijn middelbare schooltijd in Hilversum ontdekte ik het vrije leven met veel blazen en zo. Voor school deed ik bar weinig, maar mijn klarinetleraar Gantzert zat me behoorlijk achter de broek, dus ik bleef wel

klarinet spelen. Van de klassieken vond ik Beethoven fantastisch, maar ik hield ook van moderne klassieke muziek. Mijn vader was voorzitter van de personeelsvereniging en die organiseerde regelmatig activiteiten voor het personeel zoals viswedstrijden. De winnaars konden kiezen uit allerlei prijzen: Philips-producten – van stofzuigers tot lp's. Omdat ik tijdens de wedstrijd alle vissen had opgemeten, mocht ook ik een prijs uitkiezen. Mijn oog viel op een platenhoes van een gitarist die zijn gitaar andersom in zijn handen hield. Jimi Hendrix dus, en het bleek ook nog eens een dubbel-lp te zijn! Geweldige muziek! Ook hield ik van experimentele rock zoals Pink Floyd en Genesis. Voor mij moet muziek kloten hebben.'

Hoe kwam je in de jazz terecht?

'Op mijn zestiende kocht ik mijn eerste saxofoon en begin jaren tachtig ging ik naar het conservatorium van Zwolle om klassiek saxofoon te studeren. Ik had toen nog nooit van Charlie Parker of John Coltrane gehoord. Tot een vriend mij wilde laten horen hoe geweldig zijn nieuwe geluidsinstallatie klonk. Hij zette een plaat op en noemde toen wel een naam, maar die ging het ene oor in, het andere uit. Ik heb toen aandachtig zitten luisteren naar een duo van een saxofonist en een pianist. Ze speelden op zo'n vrije manier die mij, met mijn interesse in hedendaagse klassieke muziek, enorm aansprak. Wauw, dit vind ik echt mooi. Twee jaar later was ik in Berlijn, waar ik in een platenzaak puur toevallig diezelfde plaat opdreef uit de bakken. Het was een plaat van Archie Shepp en Dollar Brand: *Duet*. Dat heeft mij op het spoor van de jazz gezet. Verder was

het conservatorium van Zwolle begonnen met een jazzopleiding, de eerste van Nederland. Ze vroegen mij en andere saxofonistudenten of we zin hadden om in een big band te spelen en zo zat ik opeens naast Nederlands beroemdste saxofonist, Ferdinand Povel. Van hem heb ik veel geleerd, hoe je noten in jazz interpreteert en moet spelen. Een goede leerschool was dat.'

Nu ben je zelf jazzdocent en houdt sessies op de Zena.

'Ja, dat is het leuke van deze plek. Je stoort niemand als de patrijspoorten zijn gesloten. Iedere woensdag toveren we Studio Zena om tot Archie's Ship Jazzclub. Voor amateurmuzikanten is het de plek om samen te spelen met toppers uit de Amsterdamse jazzscene. Het idee is dat je een paar muziekstukken meeneemt die je goed kent en waarvan je weet in welke toonsoort ze staan en welke akkoorden je kunt gebruiken. Jazzmusici weten daar prima mee om te gaan en vinden het leuk om in een losse ongedwongen sfeer jou spelend te ondersteunen.'

Je leidt ook het leerorkest de Oktopedians. Hoe kwam je daar terecht?

'Ik werkte in de jaren tachtig in muziekwinkel Wagenaar te Utrecht, en daar ontmoette ik instrumentenreparateur Paul Feldmann uit Amsterdam. Hij nodigde mij uit om het reparatievak te komen leren. Toen kreeg ik ook de tip om op maandagavond bij de Oktopedians van Herman de Wit in het Bimhuis te gaan kijken. Ik had net met mijn conservatoriumopleiding afgerond en kon prima jazz spelen met wat op notenschrift stond, maar het improviseren kon nog wel een slag beter. Hermans filosofie was om alles uit het hoofd te spelen, dus zonder noten op papier. Toen ik daar voor het eerst kwam, was ik verbaasd over wat amateurmusici konden spelen zonder noten voor hun neus. Ik vond dat een verfrissende benadering, en ben daardoor zelf veel losser gaan spelen. En langzamerhand werd ik Hermans rechterhand. Als hij niet kon verving ik hem. Nadat hij in 1995 overleed, ben ik hem opgevolgd als leider van dit leerorkest dat nu in Zaal100 oefent. Dat doe ik nog steeds met veel plezier. Vorig jaar hebben we in een uitverkocht Bimhuis het vijftigjarig bestaan gevierd, met als bijzondere gasten saxofonist Hans Dulfer en de Jazz Kidz onder leiding van Leon van Mil.'

Wat is zo aantrekkelijk aan de Oktopedians?

'Je ervaart vooral hoe het is om zonder al te veel kennis muziek te maken in een groot workshop-orkest en ook om solo's te spelen. En dat gaat de meesten best heel goed af. Maar... ook al speel je uit het hoofd, er ontstaat toch de behoefte om enigszins te snappen wat je doet. Als leraar moet je dat onder woorden kunnen brengen. Iedereen kan melodieën naspelen, en hoe minder je weet, hoe minder je in de weg zit. En als je iets beluistert, hoef je het niet meteen te ervaren als moeilijk. Die muzikant speelt het ook, dus is het voor jou ook mogelijk. Als je lang genoeg oefent dan lukken die moeilijker stukken ook. Wel is het handig om wat basisregels te kennen. Mijn motto is 'als-jespeelt-wat-je-weet-dan-hoor-je-wat-je-speelt-en-kun-je-leren-spelen-wat-je-hoort'. Met andere woorden: je hoort opeenvolgingen van tonen die je nog nooit gehoord hebt, en als je

dat gaat oefenen in alle toonsoorten, wordt het deel van je vocabulaire. Het gaat in je vingers zitten en zo kom je verder in je spel.'

Je hebt ook een lespraktijk op de boot.

'Ja, dat zijn een-op-een lessen. Ik geef saxofoonles aan kinderen en aan ouderen. Als leerlingen net beginnen is het belangrijk dat ze op een speelse manier zo snel mogelijk vertrouwd raken met hun instrument. Als de eerste tonen zijn gespeeld, kunnen ze meestal al hun eerste liedje spelen. Ik leer ze ook hoe je naar muziek kunt luisteren en hoe je songs op je instrument kunt leren spelen. Daarbij vertel ik over de historie van de jazz en hoe de jazz

zich ontwikkeld heeft. Want jazz kent heel wat richtingen en stromingen!'

Ik neem afscheid van Arthur en monster af van de Zena. Maar ik kom beslist terug voor een sessie in Archie's Ship Jazzclub. Arthur geeft nog een paar tips. Eind juli is er een jazzworkshop: 'Leren Harmonisch Improviseren' van een week op de Zena. Daarna is Studio Zena op zondag 10 september weer een van de locaties van het festival 'Jazz en de Walvis'. <

www.studiozena.nl
[arthurheuwekemeijer.nl](https://www.facebook.com/arthur.heuwekemeijer)
[facebook.com/arthur.heuwekemeijer](https://www.facebook.com/arthur.heuwekemeijer)

Nieuwe huurregels in 2023

Ook in 2023 zijn er weer meerdere veranderingen in wet- en regelgeving voor huurders. Hieronder een samenvatting:

-De liberalisatiegrens (grens die bij aanvang huur bepaalt of een woning een sociale huurwoning is of vrije sector) is op 1 januari naar €808,06 gegaan (2022: €63,47). Dit is ook de grens voor de huurtoeslag.

-De huurverhoging voor sociale huurwoningen is vanaf 1 juli max. 3,1%, behalve bij een kale huur onder de €300 (dan is de huurverhoging €25), of bij een inkomen boven de €48.836 (in het geval van een eenpersoonshuishouden) of boven de €56.513 (meerpersoonshuishouden). Dan is de huurverhoging afhankelijk van het inkomen €50 of €100.

-Ook dit jaar zijn de vrije sectorhuren beschermd door een max. huurverhogingspercentage, n.l. 4,1%. Als er in het contract een lager percentage is afgesproken dan is dat geldig.

-De huurtoeslag gaat omhoog met max. €6,94 per maand. Ook in de inkomens- en vermogensgrenzen voor huurtoeslag verandert het één en ander. Kijk hiervoor op www.belastingdienst.nl/toeslagen.

-Huurders met een laag inkomen in een coöperatiewoning krijgen per 1 juli 2023 een huurverlaging tot €575,03 per maand. Dit geldt voor huurders die minder verdienen dan 120% van het minimuminkomen. Huurders die in 2022 een lager inkomen hadden, moeten dit zelf aanvragen bij de corporatie.

-De inkomensgrenzen voor de toewijzing van sociale huurwoningen van corporaties zijn gewijzigd. Deze grenzen zijn: voor eenpersoonshuishoudens €44.035, voor meerpersoonshuishoudens €48.625. Voor sociale huurwoningen van particulieren gelden hogere inkomensgrenzen.

-WoningNet is sinds 16 januari veranderd. Het wordt makkelijker om je positie enigszins te beïnvloeden door regelmatig te reageren en zo zoekpunten op te bouwen. Daarnaast zijn er 'situatiepunten' voor mensen met kinderen die gescheiden of problematisch inwonend zijn, en 'startpunten' voor jongeren die hun jongerenwoning moeten verlaten. Deze extra punten kun je echter ook weer kwijtraken.

-Huurders met een collectieve aansluiting voor warmte, gas en/of stroom (de 'blokverwarming') en huurders van een onzelfstandige woning krijgen in 2023 een vast bedrag om de energiekosten te compenseren. Om welk bedrag dat gaat is afhankelijk van meerdere factoren.

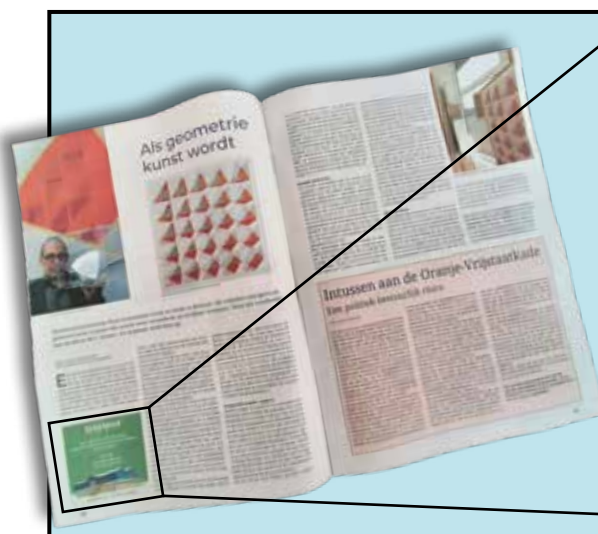
Als u vragen hierover heeft of behoefte heeft aan ondersteuning of advies, neem dan contact op met !WOON. Wij zijn te bereiken via 020-5230150 of oost@wooninfo.nl. Ook hebben wij inloopspreekuur aan de 2^e Boerhaavestraat 46, elke woensdag tussen 9-12 uur.

**Bij inlevering van deze advertentie
10% korting op alle materialen.**

<ul style="list-style-type: none"> Verf in de juiste kleur Kasten op maat Raffito kasten Storemax Mirrorwall IJzerwaren Gereedschappen Electra 	<ul style="list-style-type: none"> Hout Plaats en lijstwerk Unieke Zaagkwaliteit Flexa Sikkens Cetabever 	<p><i>Openingstijden</i> Maandag t/m vrijdag 08.30 - 18.00 uur Zaterdag 09.00 - 17.00 uur</p>
--	--	---

Wittenburgergracht 103-113 - 1018 MX Amsterdam - 020-6224065
info@dhzwittenburg.nl - www.doehetzelfwittenburg.nl

Adverteren... ja graag

dat helpt ons om het magazine te kunnen blijven maken

en dat helpt u want het magazine ligt lange tijd in vele woonkamers en op meerdere leestafels in het verspreidingsgebied

adverteren@ijopener.nl

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener?

Stuur dan een email naar adverteren@ijopener.nl.

Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl.

TARIEVEN

Losse advertenties per cm ²	€ 2,10
Halve pagina	€ 680,00
Hele pagina	€ 1.260,00
Hele pagina achtercover	€ 1.500,00
Korting na 5-10-15 nummers aaneen resp.	5%-10%-15%
Opslag vaste plaats	10%

AFMETINGEN

Breedte 70, 145 of 220 mm
 Hoogte variabel
 Hele pagina 260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Prijzen in overleg.

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren).

Bezorging

Wij streven ernaar de IJopener binnen tien dagen na verschijnen te bezorgen.

Heeft u een nee-neesticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen? Op onderstaande adressen kunt u een exemplaar ophalen (zolang de voorraad strekt).

Indische Buurt

- Buurthuis Archipel, Makassarplein 1
- Buurthuis Meevaart, Balistraat 48a
- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cybersoek, Timorplein 22
- Flevohuis, Kramatplantsoen 263
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied

- Boekhandel Van Pampus, van Eesterenlaan 17
- Borneo Architectuur Centrum, R.J.H. Fortuynplein 4
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- Cruquius local
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 1113
- JavaBlend, Tosaristraat 1
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- New York Gym, Veemkade 598
- Ramses Shaffy Huis, Piet Heinkade 231
- Wijnkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg

- Boekhandel IJburg, IJburglaan 561
- FlexBieb, Talbotstraat 46
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Mad Men Bicycle Café, IJburglaan 444
- Openbare Bibliotheek, Diemerparklaan 79
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Zeeburgereiland

- Buurtkamer, John Blankensteinstraat 1

Oost

- Grand Café Genieten, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijttenbachstraat 36
- Q-Factory, Atlantisplein 1
- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

Tentoonstellingen

Zaterdag 25 februari - vrijdag 24 maart

Factor IJ, **Splitter Splatter**

In de serie Factor IJ Curated by deze maand een tentoonstelling van kunstcollectief Splitter Splatter. Ze creëren een bonte wereld met werk uit de collectie en nieuw eigen werk. Tijdens de expositie zijn er workshops waar kinderen een masker, totem of versiering kunnen maken. Die kunnen ze laten zien een tijdens de lenteparade 21 maart. Wo-vr 8.30-18 uur, za 11-18 uur, Pampuslaan 11 gratis

T/m zaterdag 29 april

Rademakers Gallery, **Bliss**

De ondertitel van deze groepstentoonstelling is 'Natuur, spiritualiteit en natuurkrachten'. Met werken van Yamuna Forzani, Cathalijn Wouters, Tomáš Libertíny, Studio Irma, Jorge Mañes Rubio, Jule Cats en Milah van Zuilen. Wo-za 11-18 uur, KNSM-laan 291

T/m zondag 4 juni

Eye Filmmuseum, **Saodat Ismailova**

18,000 Worlds heet de solotentoonstelling van Saodat Ismailova. Zij vervaecht mythen, rituelen en dromen met het dagelijks leven en richt daarmee haar blik op maatschappelijke kwesties, zoals het recht van vrouwen om zich al dan niet te sluiëren. De identiteit en emancipatie van vrouwen is een terugkerend thema in haar werk. Vrouwen spelen een belangrijke rol binnen het levend houden van cultureel en spiritueel erfgoed, bijvoorbeeld doordat verhalen en gebruiken generaties lang worden doorgegeven van moeder op dochter. dagelijks 10-19 uur, IJpromenade 1 diverse prijzen

Theater en dans

Donderdag 2 maart

Plein Theater, **[Em]brace**

Sanne Clifford & Co met een dansvoorstelling over vallen en opstaan. De drie dansers dagen zichzelf uit zich over te geven aan een val en de kracht of een reden te vinden om weer op te staan. Alleen en samen. 20.30 uur, Sajatplein 39 € 17,50 / € 15,50 / € 13,50 / € 4,50

Donderdag 16 maart

Plein Theater, **My life in excel**

Liat Waysbort van Bitter Sweet Dance choreografeerde dit duet dat gebaseerd is op een moeilijke tijd in haar leven en de emoties die daarbij horen – frustratie, ongeloof, gebroken dromen, maar ook kracht, vechtlust en gevoelens van absurditeit. Haar persoonlijke ervaringen worden aangevuld met een ontluisterende, theatrale analyse van dataspecialist Dana Ganot over de relatie tussen data en ons

dagelijks leven.

20.30 uur, Sajatplein 39

€ 17,50 / € 15,50 / € 13,50 / € 4,50

Dinsdag 28 maart - zondag 2 april

Plein Theater en Hotel Arena, **Queering Puppets Festival**

Festival waarin beeldend theater en poppenspel elkaar ontmoeten en waar ambacht en technologie versmelten om tot nieuwe vormen te komen. Met performances, straattheater, installaties, exposities en workshops. Houd het programma van het Plein Theater in de gaten voor meer informatie. www.plein-theater.nl

Beeld: Paulina Matusiak & Eddy Wenting

Jeugd

Donderdag 2 maart

OBA Oosterdok, **In bad met letters**

Schaduwspelvoorstelling over een meisje dat zo vies wil worden dat ze lekker lang in bad mag, met veel schuim. Het publiek wordt uitgedaagd vies te worden en kan gelukkig na afloop in bad. Vanaf 5 jaar 14.30 uur, Oosterdokskade 143 Gratis, aanmelden via 020 5230900 of klantenservice@oba.nl

Vrijdag 3 maart

OBA Oosterdok, **Slinger**

Acrobatische voorstelling van Simone de Jong. Over drie kinderen die wonen op matrassen, slingeren aan hun stapelbedden, bergen patat eten en alles mogen en durven. Vanaf 4 jaar. 15 uur, Oosterdokskade 143 € 12,50 / € 6,25

Zondag 5 maart

Muziekgebouw, **Open je oren**

De Dutch Queen of soul Shirma Rouse heeft een stem die je omver kan blazen, zwoel kan verleiden en aan het dansen kan zetten. Hoe ze die stem heeft ontdekt, hoor je in dit concert. Vanaf 8 jaar.

15 uur, Piet Heinkade 1

€ 9 / € 15,50

Film

Vrijdag 24 februari

Vrijburcht, **Narcosis**

Nederlandse film over een gezin dat ontwricht raakt als de vader na een professionele duik niet meer boven komt. Zonder afscheid en begrafenis zijn er slechts de ongrijpbare herinneringen.

20.30 uur, J.O. Vaillantlaan 143

€ 7,50

Taal

Zaterdag 25 maart

Vrijburcht, **Poetry Slam**

De eerste voorronde van de Poetry Slam. Acht dichters trekken tegen elkaar ten strijde met een mix van poëzie en spoken word. Elke ronde zijn er winnaars en afvallers, tot twee dichters overblijven, die het in de finale tegen elkaar opnemen. Het publiek bepaalt en de winnaar gaat namens Amsterdam naar het NK Poetry Slam in Utrecht. Volgende rondes: 22 april en 27 mei, finale op 17 juni. 20.30 uur, J.O. Vaillantlaan 143 € 7,50

Muziek

Zondag 26 februari

Q-Factory, **Good Vibes Winterfestival**

Een groovy swingende avond met Barrington Levy, Jah Mason, Joggo, Fiyah Nation en Rude Cut Band live. MC General is gastheer en dj RuffCut maakt het af. 19 uur, Atlantisplein 1 € 27,50

Zondag 26 februari

De Nieuwe KHL, **De vrienden van Jan hebben een Rotmiddag**

Marjolein Meijers vormde jarenlang het duo An&Jan met Jan Rot. 'Je moet gewoon een mooi programma maken met mijn liedjes Marjolein, als ik er straks niet meer ben. Als iemand het moet doen, ben jij het wel!', zei hij. En zo geschiedt.

16 uur, Oostelijke Handelskade 44A

€ 20

Woensdag 1 maart

Muziekgebouw, **Nanook of the North**

Nanook of the North wordt wel de oerdocumentaire genoemd. De film is uit 1922. Timothy Brock maakte er muziek bij die refereert aan muziek uit de periode waarin de film werd gemaakt. Live uitgevoerd door het New European Ensemble.

Als voorprogramma om 19.45 uur in de hal een miniconcert in de serie Echoes of nothing.

20.15 uur, Piet Heinkade 1

€ 25 / € 31

Woensdag 8 maart

De Nieuwe KHL, **Popup Choir**

Je kunt weer meezingen. En wel festivalhit *Dit is een Noodgeval, help me uit de brand*, van Goldband. Na twee uur zingen klinkt er gegarandeerd een vol driestemmige versie van deze oorwurm.

19.30 uur, Oostelijke Handelskade 44A

€ 11,50 / € 1,50

BUURT PUZZEL

Weet jij deze speelplaatsen in de Indische Buurt te vinden?

Mail de oplossing voor 13 maart naar info@ijopener.nl o.v.v. puzzeloplossing. De drie prijswinnaars winnen een selfie-stick of flexibele tafelstatief om de leukste selfies te maken met je action-cam of telefoon. Prijzen zijn niet overdraagbaar en twee maanden geldig.

Oplossing van de vorige puzzel:
1. Hoek Van Eesterenlaan/Oostelijke Handelskade ter hoogte van de Albert Heijn
2. Hoek Javastraat bij de tunnel richting Eerste Van Swindenstraat.

Winnaars: E. Jak en Marc ter Brugge

FOTO'S: BJÖRN MARTENS